

T.C.

MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI

YENİLİK ve EĞİTİM TEKNOLOJİLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

**FATİH PROJESİNE İLİŞKİN ALGI DÜZEYİ ve ALGININ YÖNETİMİ
ARAŞTIRMASI**

Araştırmacılar

Dr. ATILLA DEMİRBAŞ

Dr. F. FİLİZ ÇİÇEK

Dr. CEMALETTİN MADEN

Bu çalışma Millî Eğitim Bakanlığının kurumsal görüşlerini yansıtmaz. Sorumluluğu yazara aittir. Yayın ve referans olarak kullanılması kaynak gösterilmek şartıyla Millî Eğitim Bakanlığının iznini gerektirmez.

ANKARA, 2013

İÇİNDEKİLER

	Sayfa
İÇİNDEKİLER	i
SUNUŞ.....	ii
ÖZET.....	iii
TABLolar LİSTESİ	v

BÖLÜM I

GİRİŞ	1
1.1. Problem	9
1.2. Araştırmanın Amacı	10
1.3. Araştırmanın Önemi	10
1.4. Araştırmanın Sınırlılıkları	11

BÖLÜM II

İLGİLİ ARAŞTIRMALAR

2.1. İlgili Araştırmalar	12
--------------------------------	----

BÖLÜM III

3.1. Araştırmanın Modeli	18
3.2. Evren ve Örneklem	18
3.3. Veri Toplama Araçları	19
3.4. Verilerin Çözümlemesi ve Yorumlanması	19

BÖLÜM IV

BULGULAR ve YORUMLAR

4.1. Araştırma Kapsamındaki Öğretmen, Öğrenci ve Velilere Ait Bilgiler	21
4.2. Öğretmenlerin FATİH Projesiyle İle İlgili Bilgi Düzeyi	28
4.3. FATİH Projesi ile İlgili Algı Düzeyi.....	38

BÖLÜM V

SONUÇ ve ÖNERİLER

SONUÇLAR	50
ÖNERİLER	55
KAYNAKÇA	57
EKLER	58

SUNUŞ

Teknolojinin eğitimle entegrasyonu son 20 yıldır önemli ölçüde artmıştır. Bilişim teknolojilerinden beklenenler de artmaktadır. Ülkeler bilişim teknolojilerinden yararlanarak 21. Yüzyılın vatandaşlarına getirdiği zorluklarla, baş etmelerini amaçlamaktadırlar. Ülkemiz açısından teknoloji alanındaki en önemli yatırımlardan bir tanesi FATİH Projesidir. Bu projenin temel hedeflerinden bir tanesi de fırsatları artırmaktır. Burada fırsat herhangi bir nedenle bilişim teknolojilerinden yararlanamayan nüfusa bilişim teknolojilerine ulaşmalarını sağlamaktır.

FATİH Projesinin nasıl algılandığını saptamaya yönelik bu araştırma Yenilik ve Eğitim Teknolojileri Genel Müdürlüğü, İleri Eğitim Teknolojileri ve Araştırma Grup Başkanlığı tarafından belirlenen araştırma konularından bir tanesidir.

Araştırmanın FATİH Projesine katkı sağlayacağına inanıyorum. Araştırmanın verilerinin sağlanmasında değerli katkılarından dolayı öğretmenlerine, öğrencilerine ve velilerine, araştırma verilerinin bir kısmını bilgisayara aktaran öğretmen S. Fatih ÖZEL'e, araştırmayı gerçekleştiren Dr. Atilla DEMİRBAŞ, Dr. F. FİLİZ ÇİÇEK ve Dr. Cemalettin MADEN'e, araştırmanın koordinesini gerçekleştiren Grup Başkanı Doç. Dr. Abdullah TOGAY'a teşekkür ederim.

Mustafa KOÇ

Genel Müdür

ÖZET

Bu araştırmanın amacı FATİH Projesinin öğretmen, öğrenci ve veliler tarafından nasıl algılandığını tespit etmektir.

Bu çalışmada tarama modeli kullanılmıştır. Araştırma verileri Yenilik ve Eğitim Teknolojileri Genel Müdürlüğü İleri Eğitim Teknolojileri ve Araştırma Grup Başkanlığı tarafından hazırlanan anketlerle sağlanmıştır. Katılımcılara kapalı ve açık uçlu sorular sorulmuştur. Araştırma ortaöğretim kurumlarında gerçekleştirilmiştir. Araştırmanın örneklemini Ankara il merkezinde bulunan dokuz lise oluşturmaktadır. Araştırmaya 160 öğretmen, 385 öğrenci ve 316 veli katılmıştır.

Elde edilen veriler SPSS programında çözümlenmiştir. Araştırmada kişisel bilgilerin analizinde yüzde ve frekans görüşlerin belirlenmesinde aritmetik ortalama, standart sapma ve görüşler arasında fark olup olmadığının tespit edebilmek amacıyla t-testi ve kay kare testi kullanılmıştır.

Araştırmadan elde edilen bulgulara göre öğretmenler bilişim teknolojilerini kullanmada kendilerini “Kısmen” yeterli bulmaktadırlar. Öğrenciler telefonla internete, öğretmenlere ve velilere göre daha fazla girmektedirler. Öğretmenler ve öğrencilerin FATİH Projesi hakkında bilgi sahibi oldukları kaynakların başında okul gelmektedir. Veliler ise FATİH Projesini daha çok basın aracılığıyla öğrendikleri görüşündedirler. Öğretmenlerin Eğitim Bilişim Ağını (EBA) kullanım oranları düşüktür. Öğretmenlerin bilişim teknolojilerini kullanma yeterlilikleri arttıkça Eğitim Bilişim Ağını kullanma oranları da artmaktadır. Öğretmenlerin tablet bilgisayar kullanıp kullanmadıklarına göre FATİH Projesi ortalama algı puanlarına göre görüşleri arasında manidar bir fark mevcuttur. Öğretmenlerin FATİH Projesinin neyi/neleri amaçladığı konusunda görüşleri içerisinde %81,3'lük bir oranla “Öğretim programlarında bilişim teknolojilerinin etkin kullanımının sağlanması” en düşük oranda katılım ise “Öğretmen ve öğrencilere tablet bilgisayar dağıtılması” %25,2 gelmektedir. Tablet bilgisayar dağıtılması öğrenci ve velilerde daha yüksek bir orana sahiptir. Öğrenci ve velilerde FATİH Projesinin tablet bilgisayar dağıtılması gibi bir algı yarattığı ifade edilebilir. FATİH Projesi eğitimimiz için bir dönüm noktası ifadesine öğretmenler “Az” düzeyinde katılırken, öğrenci ve veliler bu ifadeye “Orta” düzeyde katılmaktadırlar. FATİH Projesi eğitimde fırsat eşitliği sağlanmasında yardımcı olacaktır” ifadesine öğretmenler “Az” düzeyinde katılmışlardır. Öğrenci ve velilerin

katılımı öğretmenlere göre daha yüksektir. Her iki grup ifadeye “Orta” düzeyde katılmaktadırlar. “Bilişim teknolojileri açısından kendini yeterli hissetmeyen öğretmenler FATİH Projesiyle ilgili kaygı duyacaklardır” ifadesine öğretmenler “Orta” düzeyde katılmaktadırlar

TABLOLAR LİSTESİ

		Sayfa
1.1	Türkiye’de Hanelerde Bilişim Teknolojileri Bulunma Durumu	5
1.2	Türkiye’de Son Üç Ay İçerisinde Bireylerin Yaş Grubuna Göre Bilgisayar Kullanma Durumu	6
1.3	Türkiye’de Hanelerde İnternet Erişim Oranı	6
1.4	Türkiye’de İnternete Erişim İmkânı Olmayan Hane Oranları ve Nedenleri	7
3.1	Araştırmanın Örnekleme Olan Okullar	15
4.1	Araştırmaya Katılanların Cinsiyete Göre Dağılımları	18
4.2	Araştırmaya Katılan Grupların Çalıştıkları, Okudukları ve Çocuklarının Okuduğu Okullar	18
4.3	Öğretmenlerin Branşlara Göre Dağılımları	19
4.4	Öğretmenlerin Hizmet Süreleri	20
4.5	Öğrencilerin Okudukları Sınıf Düzeyleri	20
4.6	Velilerin Çocuklarının Okudukları Sınıf Düzeyleri	20
4.7	Velilerin Öğrencileriyle Akrabalık Düzeyleri	21
4.8	Velilerin Eğitim Durumları	21
4.9	Velilerin Çocuklarının Ödevleri ve Dersleri İçin Onunla Birlikte Bilgisayar ve İnternet Kullanma Durumları	22
4.10	Velilere Göre Çocuklarının Evde Tek Başlarına İnternet Kullanma Durumları	22
4.11	Öğretmenlerin, Öğrencilerin ve Velilerin Bilgisayar Kullanma Durumları	22
4.12	Öğretmen, Öğrenci ve Velilerin Evlerinde Bilgisayara Sahip Olma Durumları	23
4.13	Öğretmen, Öğrenci ve Velilerin Evlerindeki Bilgisayarların İnternet Erişimine Sahip Olma Durumları	23
4.14	Öğretmen, Öğrenci ve Velilerin İnternet Bağlantısı Olan Telefona Sahip Olma Durumları	23
4.15	Öğretmen, Öğrenci ve Velilerin Telefonla İnternete Girme Durumları	24
4.16	Öğretmenlerin Bilişim Teknolojilerini Kullanmada Kendilerini Yeterli Bulma Düzeyleri	25
4.17	Öğretmenlerin FATİH Projesinin Uygulandığı Bir Okulda Çalışma Durumları	25
4.18	Öğretmenlerin Etkileşimli Tahta Kullanma Durumları	26
4.19	Öğretmenlerin Tablet Bilgisayar Kullanma Durumları	26
4.20	Öğretmenlerin Eğitim Bilişim Ağını (EBA) Web Sitesini Kullanma Durumları	26
4.21	Öğretmen, Öğrenci ve Velilerin FATİH Projesi Hakkında Bilgi Sahibi Olma Durumları	27
4.22	Öğretmen, Öğrenci ve Velilerin FATİH Projesi Hakkında Bilgiyi Öğrendikleri Kaynaklar	28
4.23	Öğretmen, Öğrenci ve Velilerin FATİH Projesinin Neden Bu Şekilde Adlandırıldığını Biliyor musunuz? Sorusuna Verdikleri Cevapların Dağılımı	29

4.24	FATİH Projesinin Adının Ne Anlama Geldiğini Bildiğini İfade Edenlerin Verdikleri Cevapların Dağılımı	29
4.25	Öğretmen, Öğrenci ve Velilerin FATİH Projesi Neyi/Neleri Amaçlamaktadır? Sorusuna Verdikleri Cevapların Dağılımı	30
4.26	Öğretmenlerin FATİH Projesinin Uygulandığı Bir Okulda Çalışmadıklarına Göre FATİH Projesine İlişkin Algı Ortalama Puanları ve T-Testi Analizi Sonuçları	32
4.27	Öğretmenlerin Etkileşimli Tahta Kullanma Tecrübeleri Olup Olmadığına Göre Fatih Projesine İlişkin Algı Ortalama Puanları ve t-testi Analizi Sonuçları	32
4.28	Öğretmenlerin Telefonla İnternete Girip Girmemelerine Göre FATİH Projesine İlişkin Algı Ortalama Puanları ve t-testi Analizi Sonuçları	33
4.29	Öğretmenlerin Tablet Bilgisayar Kullanma Tecrübelerinin Olup Olmamasına Göre Fatih Projesine İlişkin Algı Ortalama Puanları ve t-testi Analizi Sonuçları	33
4.30	Öğretmenlerin Bilişim Teknolojilerini Kullanmada Kendilerini Ne Düzeyde Yeterli Bulduklarına Göre Eğitim Bilişim Ağını Kullanma Durumlarına İlişkin Kaykare Testi Sonuçları	34
4.31	Öğretmen, Öğrenci ve Velilerin FATİH Projesine İlişkin Algı Düzeyleri	35
4.32	Öğretmenlerin FATİH Projesiyle İlgili İfadelere Katılma Düzeyleri	40

BÖLÜM I

GİRİŞ

PROBLEM

1.1.Problem

Teknoloji son dönemlerde hayatımızda değişikliklere neden olmuştur. Çalışmadan, haberleşmeye, bankacılıktan, alışverişe, iletişimden, dinlenmeye, eğlenmeye kadar hayatımızı etkileyen birçok değişiklikler olmuştur. 21.yüzyıl bilgi, beceri iletişim, yaratıcılık, öğrenmeyi öğrenme, bilişim teknolojileri yeterliliği, sosyal beceriler ve iş piyasasının gerektirdiği yeterlilikler açısından insanların daha donanımlı olmalarını gerektirmektedir. Teknoloji hayatımızı kolaylaştırırken diğer yandan kendisini kullanabilmek için daha fazla yeterlilikler istemektedir. Telefonla görüşmek kolay bir faaliyet olmasına rağmen internet üzerinden mesajlaşabilmek için bir takım bilgi ve becerilere sahip olmak gerekmektedir. Teknoloji bireyleri toplumsal hayatın içine daha çok sokmadır. Medya tekeli kırılmıştır. İnsanlar kendi medyalarını oluşturabilmektedirler. Teknolojinin önemli etkilerinden birisi de eğitim alanında yaşanmaktadır. Teknolojinin birçok şekli sınıflarda öğretmen ve öğrenciler tarafından kullanılmaktadır. Bilgi iletişim teknolojisi (BT) teknolojisi her geçen gün gelişmekte ve eğitim sektörü için yeni uygulama alanları yaratmaktadır. Etkileşimli tahta, tablet bilgisayar, dokümanın kamera gibi birçok elektronik cihaz sınıflarda kullanılmaktadır.

Teknoloji insanlara yeni fırsatlar sunarken diğer yandan bir takım insanların ona ulaşabilmesi ve kullanabilmesi zor ya da imkânsız olmaktadır. Teknolojiye ulaşan ve kullananlar ile buna ulaşamayıp ve kullanamayanlar arasındaki fark dijital uçurum olarak isimlendirilmektedir. Dijital uçuruma gelişmiş ülkelerde bile rastlanabilmektedir.

Ülkeler bilgi iletişim teknolojilerinin (BT) entegrasyonunu yapmaya çalışıyorlar. Bunu özellikle okullarda BT'nin entegrasyonu şeklinde sağlanmaya çalışılıyor. Öğrencilere en iyi fırsatlar sağlanmaya çalışılıyor. Öğretmenlere yardımcı olmaya çalışıyorlar.

BT'nin son yirmi yıldır okullarda yaygınlaşmasıyla birlikte öğrenme ve öğretme süreçleri politikacılar, araştırmacılar ve diğer eğitim paydaşları tarafından araştırılmaktadır. Buradaki temel soru bilgi iletişim teknolojilerinin okullara etkisi nedir? Buna cevap olarak da BT'nin

öğrencilerin davranışları, motivasyonları, güvenleri, katılımları açısından olumlu olduğu literatürde ifade edilmektedir.

Avrupa Birliği tarafından hayat boyu öğrenmeyle ilgili olarak belirlenen sekiz yeterlilikten birisi de bilişim iletişim teknolojileri yeterliliği ya da dijital yeterliliklerdir. Çalışma, boş zaman değerlendirme, iletişim kapsamında güvenli, eleştirel ve yaratıcı olarak bilgi iletişim teknolojilerinin kullanımını kapsamaktadır.

Teknolojiyi okullara entegre ederken en önemli etken öğretmenler olmaktadır. Öğretmenlerin BT'nin öğrenme öğretme süreçlerine dâhil olmasında kritik görevleri vardır. Öğretmenlerin kişisel ve mesleki ortamlarda bilgi iletişim teknolojilerini nasıl algıladıkları ve kullandıkları çalıştıkları toplumsal ve kültürel çevreden etkilenmektedir. (Projeler Koordinasyon Merkezi, 2008) Sınıflarda öğretmenlerin kullanımı için birçok teknolojik imkânların sunulmasına rağmen öğretmenlerin bunların tümünden yararlanmadıklarını gösteren birçok araştırmaya rastlanmaktadır. Avrupa Birliği tarafından gerçekleştirilen ICT in Schools Survey araştırmasında öğretmenlerin bilgisayarları dersten daha çok ders materyali hazırlamak için kullandıkları, meslektaşlarıyla ve velilerle iletişim sağlamak da bilgisayarları kullandıkları sonucu ortaya çıkmıştır. Amerika'da National Center for Educational Statistics tarafından yapılan bir araştırmada 3000 katılımcının yarısından azı teknolojiyi ders sırasında kullandıklarını ifade ederken diğer katılımcılar daha fazla idari işler için bilgisayar kullandıklarını ifade etmişlerdir. Literatürde öğretmenlerin derslerine bilişim teknolojilerini entegre etmelerine mani olan etmenler olarak erişim, vizyon, inanç, zaman ve profesyonel gelişim sayılmaktadır.

Dünya üzerinde son yirmi yılda bilişim teknolojilerini sınıflara entegre etme gayretleri oldukça artmıştır. Her çocuğu bir laptop kampanyası dünya üzerinde birçok kurumun katkısıyla yürütülmektedir. 2013 yılına kadar 2.4 milyon XO tablet dağıtımı yapılmıştır. Bu tabletlerin 2 milyon kadarı Güney Amerika ülkelerinde özellikle Uruguay, Peru gibi ülkelerde dağıtılmıştır. Peru 2007-2009 yılları arasında bu bilgisayarlardan 290.000 adet dağıtmıştır. Uruguay 2009 yılında 400.000 adet XOS laptop cihazı ilköğretim okullarına, 100.000 adedi de orta dereceli okullara dağıtmıştır. 500 bin kadarı da Afrika ülkelerine dağıtılmıştır. Amerika Birleşik Devletleri'nin Alabama Eyaletine bağlı Birmingham şehri 2008 yılında okullarda 1-8. Sınıflara devam eden 15.000 öğrenciye XO Laptop dağıtımını yapmıştır. Hindistan'ın Tamil Nadu Eyaleti

2011 yılında beş yıllık bir program çerçevesinde 6.8 milyon tablet dağıtmaya karar vermiştir. Bu programın 2 milyar dolara mal olacağı belirtilmektedir. Yine aynı ülkede bulunan Uttar Pradesh eyaleti 12.sınıf öğrencilerine dağıtılmak üzere 1,5 milyon tane tablet bilgisayar alımına 2012 yılında karar vermiştir. Pakistan'ın Pencap Eyaleti başarılı üniversite öğrencilerine 100.000 adet laptop dağıtımına 2011 yılında başlamıştır. Afrika ülkelerinden Gana da 2012 yılında öğrencilere ücretsiz 400.000 laptop dağıtılması kampanyasına başlamıştır. Tayland, 2013 yılında öğrenci ve öğretmenlere 1.7 milyon tablet dağıtımına başlamıştır. Ülkedeki 20 milyon haneden 6 milyonunda bilgisayar bulunması böyle bir projenin ortaya çıkmasına neden olmuştur. Lübnan 2012 yılında 15.000 adet tablet bilgisayar alımı için girişimlere başlamıştır. Amerika Birleşik Devletlerinin Kaliforniya eyaleti 400.000 adet Ipad tablet dağıtımına 2013 yılında karar vermiştir.

Uruguay'ın yürüttüğü CEIBAL projesi İspanyolca karşılığı Conectividad Educativa de Informática Básica para el Aprendizaje en Línea Educational İngilizce karşılığı Connectivity to Basic Information Systems for Online Learning. Güney Amerika'da bulunan bu ülkenin nüfusu 3,5 milyon kadar olup projeye 2007 yılında başlanmıştır. Projenin amaçları içinde öğrencileri 21.yüzyılın getirdikleriyle başa çıkabilecek yeterliliklerle donatmanın yanı sıra bilişim teknolojilerinden yararlanmayan ailelere bilgi iletişim desteği sağlamak da bulunmaktadır. CEİBAL projesi ülke halkı tarafından büyük ölçüde desteklenmektedir. Velilerin %94'ü projeyi desteklemektedir. Proje özel sektör ve uluslararası destekler almıştır. Ayrıca halktan projeye gönüllü destekte sağlanmıştır. 2007 yılında pilot çalışma sonrasında öğrenci devamsızlıklarının azaldığı görülmüştür. Öğrencilerin kendilerine olan güvenlerinin, motivasyonlarının arttığı projenin ileri dönemlerinde ortaya çıkan önemli sonuçları arasındadır.

İlköğretim düzeyinde öğrencilere 1:1 oranında tablet bilgisayar kazandıran projelerden bir tanesi de Portekiz'de gerçekleştirilmiştir. 2008 yılında başlayan bu proje Mecellen projesi olarak isimlendirilmektedir. Projenin finansmanı cep telefonu operatörleri tarafından sağlanmıştır. Projeden 1.7 milyon insan yararlanmıştır. Bu ülke nüfusunun %17'sine ,tekabül etmektedir. Dolaylı olarak yararlananların oranı ise %43 civarındadır. Portekiz e-dönüşüm kapsamında yeni teknolojiler, düşük maliyetli tablet bilgisayarlar, geniş bant bağlantılı internet, e-içerik ve eğitim ve teknik destek içeren bu projeye vatandaşlarının yeterliliklerini artırmak için başlamıştır. Projenin başlangıcında ülkedeki dijital uçurumu kapatması hedeflenmiştir.

Portekiz’de 2006 yılında hanelerin %45’inde bilgisayar bulunurken, 2010 yılında bu rakam %60’a ulaşmıştır. Geniş bant internet kullanımı 2006 yılında %53, 2010 yılında ise %83’e ulaşmıştır. Proje sayesinde Portekiz’de bilgisayar kullananların oranı oldukça artmıştır. Avrupa birliği ülkeleri arasında 11-74 yaş arasında 2007-2010 yılları arasında bilgisayar kullananların oranı açısından Portekiz birinci sırada yer almıştır. Küresel rekabet edebilirlik açısından teknoloji okuryazarlığı açısından Portekiz 2010- yılında 31.sırada iken 2011 yılında 19.sıraya gelmiştir.

(http://siteresources.worldbank.org/EDUCATION/Resources/WorldBank_eSchoolProgramPortugal.pdf)

Dünyada birçok ülke sayısal eşitsizliği azaltmak için çeşitli politikalar üretmektedir. İngiltere gibi dünyanın kalkınmış bir ülkesinde bile bu tür politikalara rastlanmaktadır. 2009 yılında evlerinde bilgisayarı olmayan 270.000 aileye bilgisayar ve internet desteği sağlanmıştır. Bilgisayarı ve interneti olmayan çocukların sınavlarda başarılarının düşük çıkmasından hareketle 300 milyon sterline mal olan bu proje gerçekleştirilmiştir. Bilgisayar ve internetin öğrencilerin girdikleri GCSE General Certificate of Secondary Education sınavında 2 basamaklık bir puan artışı sağlayabilecekleri ifade edilmektedir. Ailelerin de bilgisayar ve internet vasıtasıyla hem okullarla olan iletişimlerini artırabilecekleri hem de kendilerini geliştirmek için de bilgisayarları kullanabilecekleri düşünülmektedir.

(<http://shareit.yhgfl.net/nlincs/edcblog/2010/01/free-laptops-and-broadband-for-270000-families-dcsf-press-release/>)

Avrupa’nın küçük ülkelerinden biri olan Makedonya 2006 yılında her çocuğa bir bilgisayar kampanyası başlatmıştır. Ekonomik kaynakları sınırlı olan bu ülke dizüstü bilgisayarların fiyatlarının en az 175 dolar olması ve bu bilgisayarların korunmalarının zor olması gibi nedenlerle masaüstü bilgisayarları tercih etmiştir. Masaüstü bilgisayarın her birinden özel cihazlarla yedi öğrenci yararlanabilmektedir. 20.000 tane masaüstü bilgisayar ve 160.000 tane özel cihaz satın alınmıştır. İkili öğretimde toplam 360.000 öğrenci bilişim teknolojilerinden yararlanabilmektedir.

MEB bilgi toplumun gerektirdiği insan kaynaklarının yetiştirilmesi amacıyla eğitim alanında önemli adımlar atmıştır. Temel Eğitim ve Ortaöğretim Projeleri ile ilköğretim ve ortaöğretim okullarını çağdaş bilgi ve iletişim teknolojileriyle donatmak hedeflenmiştir. Temel Eğitim

Projesi I. Faz kapsamında 2802 ilköğretim okulunda 3188 BT sınıfı kurulmuş II.faz kapsamında ise 3000 okulda 4002 BT sınıfı kurulmuştur. Avrupa Yatırım Bankasından sağlanan krediyle 1400 ilköğretim okuluna Bilgi teknolojileri laboratuvarı kurulmuştur. Kırsal kesimde dahi olmak üzere 26276 okula bilgisayar ve internet bağlantısı sağlanmıştır. (Projeler Koordinasyon Kurumu Başkanlığı,2008)

Millî Eğitim Bakanlığı 2004 yılında Eğitimde Bilişim Teknolojileri (BT) ile ilgili bir politika raporu yayınlamıştır. Bu raporda hedef ve stratejiler temelinde politikalara yer verilmiştir. Raporda bilişim teknolojisi politikaları ve uygulamaları dört ana başlıkta toplanmıştır. (1) bilişim teknolojisi alt yapısı (2)Eğitim içeriğinin sağlanması (3)İnsan kaynakları (4)Sayısal eşitsizliğin önlenmesi (Eğitim Teknolojileri Genel Müdürlüğü, 2004)

(1) Bilişim Teknolojisi Alt Yapısı ile ilgili olarak, “Okullarda BT altyapısının sürekli olarak iyileşmesi, korunması ve güncelleştirilmesi yapılarak yeni donanım ve yazılımların, yüksek bant genişliğine sahip hızlı internet bağlantısının ve sayısal eğitim içeriğinin sağlanması ile okul binalarının BT’ne uygun hale getirilmesi, vb. hedefleri yer almaktadır.

(2) Eğitim İçeriğinin Sağlanması politikası ile ilgili olarak eğitim içerikli bilgilerin ve etkinliklerin elektronik ortama aktarılarak eğitim amaçlı kullanıma sunulacağı ifade edilerek “ihtiyaç duyulan sayısal içeriğin okullara sağlanması için eğitim CD-ROM’ları ve eğitim amaçlı web sayfalarının bulunduğu eğitim portalı öğrencilerin ve öğretmenlerin kullanımına sunulacaktır” denilmektedir. Ayrıca, e-öğrenme bağlamında Millî Eğitim Bakanlığı tarafından kısa, orta ve uzun vadeli hedeflere yönelik çalışmalar yapıldığı ve böylece her yurttaşın yaşam boyu öğrenme imkânlarından faydalanması sağlanacağı ifade edilmektedir. Diğer yandan, okulların BT sınıfları, toplumun kullanımına açılarak, tüm yurttaşların okul saatleri dışında da yaşam boyu öğrenme amaçlı BT imkânlarından yararlanması amaçlanmaktadır.

(3) İnsan Kaynakları politikası ile ilgili olarak öğrencilerin, öğretmenlerin, idarecilerin ve diğer okul personelinin bilişim teknolojilerini kullanmaları için gerekli olan bilgi ve becerileri öğrenmeleri gerekliliği vurgulanarak MEB’in; öğrencilerin, öğretmenlerin, idarecilerin ve okul personelinin BT’ni görevleriyle ilgili kullanmaları konusunda eğitim programları hazırlama ve uygulama amaçlarına yer verilmiştir.

(4) Sayısal Eşitsizliğin Önlenmesi politikası ile ilgili olarak ülkemizde bulunan her yurttaşın sosyo-ekonomik durumu, bulunduğu bölge ve yer neresi olursa olsun, okullarındaki BT imkânlarından kalite ve sayı açısından eşit olanaklara ulaşmasını sağlamak üzere her okula yeterli sayıda bilgisayar ve hızlı internet bağlantısı kurulmasına yönelik hedeflere yer verilmiştir.

Ülkemizde hanelerde, bilişim teknolojileri bulunma oranı kent ve kırsal kesimde farklılıklar göstermektedir. 2012 yılında masaüstü bilgisayar bulunma oranı Türkiye genelinde %31,8'dir. Kentte bu oran %38,2'dir. Kırsal kesimde bu oran %16,3'e düşmektedir (Tablo1.1) (Türkiye İstatistik Kurumu, 2012). 2013 yılı araştırmasında masaüstü bilgisayar oranlarının ülke genelinde azalmasına rağmen taşınabilir bilgisayar oranlarının arttığı ve tablet bilgisayar oranlarının ilk defa istatistiklere dâhil olduğu görülmektedir (Türkiye İstatistik Kurumu, 2013).

Tablo 1.1 Hanelerde Bilişim Teknolojileri Bulunma Oranları

	Yıl	Türkiye%	Kent%	Kır%
Masaüstü bilgisayar	2012	31,8	38,2	16,3
	2013	30,5	36,2	17,0
Taşınabilir bilgisayar	2012	27,1	33,5	11,8
	2013	31,4	37,9	15,6
Tablet bilgisayar	2013	6,2	8,1	1,5

Ülkemizde bireylerin yaş gruplarına göre bilgisayar kullanma durumları incelendiğinde en fazla bilgisayar kullananların 16-24 yaş grubunda oldukları görülmektedir. Burada dikkat çekici husus bilgisayar kullanımında cinsiyete göre bir eşitsizliğin olduğudur. 16-24 yaş grubunda erkeklerin %81,1'i bilgisayar kullanmakta buna karşılık kadınların ancak %56,4'ü bilgisayar kullanabilmektedir. Ülkemizde cinsiyete göre de bir dijital uçurumdan söz edilebilir (Tablo1.2)

Tablo 1.2 Son Üç Ay İçerisinde Bireylerin Yaş Grubuna Göre Bilgisayar Kullanma Durumları

Yaş grubu	Toplam%	Erkek%	Kadın%
-----------	---------	--------	--------

16-24	68,5	81,1	56,4
25-34	59,1	70,0	48,1
35-44	43,6	54,3	32,7
45-54	26,7	36,3	17,0
55-64	12,5	19,1	6,1
65-74	3,8	6,9	1,3

Ülkemizde hanelerin internete erişim durumları açısından da bir dijital uçurumun mevcut olduğu ifade edilebilir. Türkiye genelinde hanelerin %47,2'si internet erişimine sahiptir. Bu rakam kentlerde %55,5 iken kırsal kesimde %27,3'e düşmektedir (Tablo1.3)

Tablo 1.3 Hanelerde İnternet Erişim Oranı

	Erişim imkânı var	Erişim imkânı yok	Bilinmiyor
Türkiye%	47,2	51,6	1,2
Kent%	55,5	43,8	0,8
Kır%	27,3	70,6	2,1

İnternete erişim imkânı olmayan hanelerin bu imkândan yoksun olmalarının sebepleri arasında Türkiye genelinde %18,5 oranında kullanmayı yeterince bilmiyor seçeneğinin olması dikkat çekicidir. Bu oran kırsal kesimde %20,3'lere yükselmektedir. (Tablo 1.4)

Tablo 1.4 İnternete Erişim İmkânı Olmayan Hane Oranları ve Nedenleri

	Türkiye%	Kent%	Kır%
İnternete erişim imkânı olmayan hane oranı	51,6	43,8	70,6
Evden internete erişim imkânı olmayan hanelerin nedenleri			
İnterneti başka yerde kullandığım için (iş. Okul. İnternete kafe)	13,2	16,9	7,8
Hanede kimsenin internet kullanmasını gerek olmuyor (içerik	27,6	29,2	25,3

faydasız, zararlı veya ilginç değil)			
Fiyatlar yüksek olduğundan bilgisayar vb. cihaz satın alamıyor	29,1	31,5	25,6
İnternete bağlantı ücretinin yüksek olması	19,4	22,3	15,1
Kullanmayı yeterince bilmiyor	18,5	17,3	20,3
Gizlilik ya da güvenlik amacıyla kullanmıyor	1,2	1,7	0,4
Bulunulan bölgede geniş bant bağlantı imkânı bulunmuyor	1,7	0,4	3,6
Kullanmak için fiziksel engeli bulunuyor	0,5	0,8	0,2
İnternet hakkında fikri yok	22,3	16,8	30,6
Diğer	0,5	0,6	0,5

Ülkemizde teknolojiden yararlananların sayısını artırmak, dijital uçurumu azaltmak 21.yüzyılın getirdiği zorluklarla mücadele edecek ve daha donanımlı vatandaşların sayılarını artırabilmek ülkemizin temel öncelikleri arasındadır. Bunları gerçekleştirebilmek için FATİH Projesi gibi çalışmalara ihtiyaç duyulmaktadır.

FATİH Projesi 42.000 okuldaki 570.000 dersliği BT ekipmanları ile donatarak eğitimde öğrenci ve öğretmenlerimizin için fırsatları artırma ve teknoloji iyileştirme hareketidir. Projenin 3+2 yılda bitirilmesi planlanmaktadır. Proje 2011-2014 tarihleri arasında gerçekleşecektir. Projenin 5 bileşeni bulunmaktadır. Bunlar

1. E- İçeriğini sağlanması ve yönetilmesi
2. Öğretim programlarında etkin bilişim teknolojilerinin kullanılması
3. Bilinçli, güvenli yönetilebilir ve ölçülebilir bilişim teknolojileri ve internet kullanımı
4. Öğretmenlere ve öğrencilere tablet bilgisayar dağıtılması
5. Öğretmenlerin derslerde bilişim teknolojilerinin kullanımında yetkin olmalarının sağlanması

Donanım ve yazılım alt yapısı bileşeni içerisinde her okula bir adet çok fonksiyonlu yazıcı her dersliğe etkileşimli tahta ve kablolu internet bağlantısı her öğretmene tablet bilgisayar ve öğrenciye tablet bilgisayar verilmesi planlanmaktadır.

E- içerik kapsamında EBA (Eğitim Bilişim Ağı) Eğitim içerikleriyle ilgili her türlü bilgi ve belgelerin, dokümanların içinde bulunacağı öğretmen ve öğrencilerin elektronik içeriklere kolayca ulaşabilecekleri interaktif eğitim portalı olarak geliştirilmiştir.

FATİH Projesi dünyadaki tüm bu bilgisayar dağıtım projelerinden farklı bir özelliğe sahiptir. FATİH Projesi öğretmen ve öğrencilere tablet bilgisayar dağıtımının yanında dersliklere etkileşimli tahta konulması, okulların internet alt yapılarının güçlendirilmesi ve eğitimle ilgili içeriklerin elektronik ortamlara taşınmasını hedeflemektedir.

İnsanın dış dünyadaki soyut/somut nesnelere ilişki kurması bunlar hakkında bir takım yargılarda bulunması bu nesnelere ilişkin belli yargılarda bulunması bu nesnelere ilişkin belli bir davranış ortaya koyması bu nesnelere algılamasıyla başlar. Dış dünyamızdaki soyut/somut nesnelere ilişkin olarak aldığımız duyumsal bilgi algılamadır. Algılamanın gerçekleşmesinde duyu organlarının önemli bir yeri ve işlevi bulunmaktadır. Algılama içinde yaşadığımız dünyanın subjektif bir görüntüsüdür. Bireyin algılamasında almış olduğu eğitim içinde toplumsallaştığı kültürel ortam sahip olduğu inanç, örf, adet, gelenek, görenekler yönlendirici etkiye sahiptirler (İnceoğlu, 2010)

Bu çalışmada algılama FATİH Projesiyle ilgili bilgilerin farkında olunması olarak değerlendirilmiştir. Algılama düzeyi ise öğretmen, öğrenci ve velilerin FATİH Projesiyle ilgili sahip oldukları bilgi düzeyidir. FATİH Projesinin ne şekilde ve nasıl algılandığını görmek bu konuya ilişkin farkındalığı bir bilinç düzeyinde idrak etmek anlamı taşımaktadır. FATİH Projesiyle ilgili olarak elde edilen bilgiler kişilerin geçmiş yaşantılarından, tutum, inanç gibi faktörlerden etkilenmiş olabilir.

Kısaca belirtmek gerekirse bu araştırma öğretmen, öğrenci ve velilerin FATİH Projesine ilişkin algılarını saptamayı hedeflemektedir.

1.2 Araştırmanın Amacı

Bu araştırmanın amacı FATİH Projesinin öğretmen, öğrenci ve velilere göre nasıl algılandığını tespit etmektir.

Araştırmanın genel amacı doğrultusunda aşağıdaki sorulara cevap aranmıştır.

1. Öğretmen, öğrenci ve velilerin bilgisayar kullanma oranları nelerdir?
2. Araştırmaya katılan öğretmen, öğrenci ve velilerin bilgisayara, internet bağlantılı olan telefona ve bu telefonla internete girme oranları nasıldır?
3. Öğretmenler bilişim teknolojilerini kullanmada kendilerini ne düzeyde yeterli bulmaktadırlar?
4. Öğretmenlerin etkileşimli tahta ve tablet bilgisayar kullanma tecrübeleri var mıdır?
5. Öğretmenler eğitim bilişim ağını (EBA) kullanmakta mıdırlar?
6. Öğretmen, öğrenci ve velilerin FATİH Projesi hakkında bilgi sahibi olma durumları nedir?
7. Öğretmen, öğrenci ve velilerin FATİH Projesi hakkında bilgi sahibi oldukları kaynaklar nelerdir?
8. Öğretmen, öğrenci ve velilerin FATİH Projesinin neden bu şekilde adlandırıldığına dair görüşlerin nelerdir?
9. Öğretmen, öğrenci ve velilere göre FATİH Projesi neyi/neleri amaçlamaktadır?
10. Öğretmenlerin bilişim teknolojilerini kullanmada kendilerini ne düzede yeterli bulmalarıyla eğitimi bilişim ağını (EBA) kullanmaları arasında bir ilişki var mıdır?

1.3 Araştırmanın Önemi

Bu çalışmanın önemi ve sağlayabileceği olası katkılar birden fazla boyutta tartışılabilir. FATİH Projesi eğitim alanında son yıllarda yapılan en büyük yatırım özelliğini taşımaktadır. Proje kapsamı itibarıyla diğer ülkelerdeki projelerden farklılıklar göstermektedir. 10 milyona yakın tablet dağıtılması 47.000 dersliğe etkileşimli tahta takılması, okulların internet alt yapılarının güçlendirilmesi projenin temel unsurlarıdır. Proje aynı zamanda bilişim teknolojilerinden yararlanmayan ailelere çocukları vasıtasıyla bilişim teknolojilerinden yararlanmalarını sağlamayı amaçlamaktadır. FATİH Projesiyle ilgili doğru ve başarılı politikaların

uygulanabilmesi için güncel verilere ihtiyaç vardır. Toplanacak verilerin FATİH Projesiyle ilgili yeni politikalarının oluşturulması çalışmalarına ışık tutması beklenmektedir. Ayrıca geliştirilen veri toplama araçları başka araştırmalarda kullanılabilir. Araştırma sonuçları bu konudaki literatüre de katkı sağlayacaktır.

1.4 Araştırmanın Sınırlılıkları

FATİH Projesinin öğretmen, öğrenci ve veliler tarafından nasıl algılandığına dair bu araştırmanın bazı sınırlılıkları mevcuttur. Bunlar şu şekilde sıralanabilir.

1. Araştırmanın örnekleme Ankara il merkeziyle sınırlıdır.
2. Araştırma liseler ile sınırlıdır.
3. Araştırma öğretmen, öğrenci ve veli görüşleriyle sınırlıdır.
4. Her anket için örnekleme oluşturan gruptan sadece bir bölümü açık uçlu sorulara cevap vermeyi tercih etmiştir. Bu nedenle açık uçlu veriler bu alt örneklem ile sınırlıdır ve evrene doğrudan genelleme yapılamaz

BÖLÜM II

Araştırmaların bu bölümünde konuyla ilgili yapılmış araştırmaların sonuçlarına yer verilmiştir.

2.1 İlgili Araştırmalar

Araştırmaların bu bölümünde konuyla ilgili yapılmış araştırmaların sonuçlarına yer verilmiştir.

Acer-European Schoolnet Eğitici Netbook Pilot Uygulaması 2010-2011 yıllarında uygulanmıştır. Bu çalışmaya ülkemizden 27 okul ve 40 tane sınıf katılmıştır. (http://files.eun.org/netbooks/Acer_Netbook_Study.pdf) Pilot uygulama öğretmenlerinin çoğu pilot uygulama organizatörleri tarafından okul aktivitesi hazırlamak amacıyla kendilerine verilen netbookları kullanmışlardır (%92). Öğretmenler çoğunlukla dersleri evde hazırlamışlardır (%86). Aynı zamanda %39'u evde diğer öğretmenlerle iş birliği yapmak ve birlikte aktivite hazırlamak amacıyla çevrimiçi araçları kullandıklarını belirtmişlerdir. Öğretmenlerin %73'ü dersleri ve ev ödevlerini okulda tek başına hazırladığını, %61'i kendi okullarındaki diğer netbook öğretmenleri ile iş birliği yaptığını ve %51'i netbook ekiplerinin parçası olmayan meslektaşlarıyla birlikte çalıştıklarını ifade etmişlerdir.

Pilot çalışmaya katılan öğretmenlerin netbooklarla ilgili olarak en pozitif gözlemleri öğrenme açısındandır. Öğretmenlerin %76'sına göre öğrenciler daha bağımsız olarak öğrenmektedirler. Öğretmenlerin 4/3'ne göre öğrenciler netbooklar sayesinde kendi çalışmalarını daha iyi yönetebilmekte ve kontrol edebilmektedirler. Öğretmenlerin %70'ne göre netbooklar okul terk riski olan çocuklar için fırsatlar sunmaktadır. Bu cihazlar özel eğitime ihtiyaç duyan öğrencilerin derslere katılabilmeleri için onlara yardımcı olabilir (%74)

Öğretmenler, öğrenciler ve veliler netbookların etkisi konusunda olumlu yaklaşmışlardır. Türk velilerinin %63'ü netbookların çocukların eğitimiyle daha iyi ilgilenebilmeleri açısından daha iyi fırsatlar getirdiğini düşünmektedirler. Öğretmenlerin sadece %18'i netbookların bu alanda herhangi bir değişiklik getirmediğini düşünmektedirler. Öğrencilerin %84'ü netbookların okulu daha zevkli hale getirdiğini belirtmişlerdir. %74'ü netbookların kendilerini genel olarak öğrenmeye ve okula karşı daha iyi motive ettiğini ifade etmiştir. %67'si netbookların sınıftaki atmosferi iyileştirdiğini belirtmişlerdir. Türkiye'deki öğrencilerin %87'si netbook kullanmaya başladıktan sonra bilgisayar ve bilişim becerilerinin geliştiğinden söz etmişlerdir. %71'i

netbookun daha düzenli olmalarına yardımcı olduğunu düşündüklerin ifade etmişlerdir. Türk velilerin %63'ü netbookların, çocukların eğitimiyle daha iyi ilgilenebilmeleri açısından daha iyi fırsatlar getirdiğini düşündüklerin belirtmişlerdir.

Acer-Europen Schoolnet eğitici Netbook pilot uygulamasından sonra Acer ve Europen Schoolnet eğitim ve öğrenim uygulamalarını geliştirmek amacıyla 2012 yılında tablet bilgisayarların kullanımıyla ilgili yeni bir pilot çalışma gerçekleştirmiştir. Çalışmaya katılan sekiz ülkeden bir tanesi de Türkiye'dir. Ülkemizden 6 okul pilot çalışmaya katılmıştır. Projenin amacı öğrencilerin öğrenimlerini iyileştirmek amacıyla öğretmenlerin tablet bilgisayarların kullanımı hakkında daha iyi bilgilere sahip olmaktır (http://1to1.eun.org/c/document_library/get_file?uuid=5a2f9968-94d3-4176-8e68-86f6fa53d924&groupId=10334 netbook araştırması)

Pilot uygulama öğretmenleri, ders planlama, ders yapma ve idari işlemleri için BT kullanımı konusunda kendinden emin oldukları. Mesleki gelişim, ders takibi ve ölçme-değerlendirme amaçları için kullanım konusunda kendilerine biraz daha az güvendikleri. Öğretmenlerin büyük kısmı, internet ve genel BT uygulamaları kullanımı, teknoloji ile öğretme (BT'nin pedagojik kullanımı) ve ayrıca belirli bir cihaz veya teknolojinin kullanımı (teknoloji kullanımı) konusunda kendilerini yetkin hissettikleri. Sanal öğrenme ortamları ve sosyal ağ kurma araçları kullanımı konusunda daha az pilot uygulama öğretmeni kendisini yetkin bulmaktadırlar.

Öğretmenlerin okuldaki BT tabanlı aktiviteleri, evde gerçekleştirilen aktivitelerden önemli bir farklılık göstermemektedir. Biraz daha fazla öğretmen evden BT kullanarak ders hazırlama aktiviteleri gerçekleştirmektedir. Genel olarak bazı BT tabanlı aktiviteler diğer aktivitelerden daha sık gerçekleşmektedir. Çoğu pilot uygulama öğretmeni BT'yi öğrenme kaynakları için internete göz atmak amacıyla kullanmaktadır. Daha az bir sayıda öğretmen ise BT'yi evde ve okulda velilerle iletişim için kullanmaktadır.

Pilot uygulama öğretmenleri genel olarak BT'nin pozitif etkisi olduğunu düşünmektedirler. Tablet bilgisayarların eğitim yöntemleri, okul atmosferi ve öğrencinin öğrenimi gibi bazı alanlardaki etkisinin, ölçme değerlendirme için BT kullanımı, BT'nin ders hazırlama ve ders takibinde ve öğretmenler, öğrenciler ve veliler arasında iletişim aracı olarak zaman kazanılmasını sağlaması gibi diğer alanlara oranla daha yüksek olduğu tahmin edilmektedir.

Öğrenme kaynakları için internette gezinme ve dersler için sunum hazırlamak öğretmenler tarafından okulda ve evde gerçekleştirilen en popüler iki aktivite olmuştur. Öğretmenler tarafından en sık gerçekleştirilen iş birliği aktiviteleri arasında meslektaşlarla eğitim materyali alışverişi ya da okulların tablet bilgisayarlar konusundaki vizyonunu tartışmak için personel toplantılarına katılmak geliyordu. Diğer öğretmenlerin sınıflarını gözleme ve geri bildirim sağlama veya diğer sınıfların öğretmenleri ile ortak aktivitelere katılma gibi akran öğrenme faaliyetleri 1-3 ayda bir öğretmenlerin üçte biri tarafından gerçekleştirilmiştir. Öğretmenler tablet bilgisayarlarla ders yaparken farklı öğretim yöntemlerinden yararlanmışlardır. Tahtada ders anlatma ve öğrencilerle iş birliği içinde ve bireysel çalışma faaliyetlerini destekleyen öğretim yöntemlerini birlikte kullandıkları anlaşılmaktadır. Pilot uygulama öğretmenlerinin üçte birinden fazlası elektronik çevrim dışı materyal kullanmıştır.

Tablet bilgisayarı kullandıktan sonra çoğu öğretmenin genel BT becerilerinde ve cihaz/ekipmanla ilgili kullanım konusunda “Çok iyi” veya “İyi” yetkinliği sahip olduklarını ifade ettikleri görülmektedir. Öğretmenlerin tablet bilgisayarların az kullandıkları bazı alanların mevcut olduğu pilot çalışmada ortaya konmuştur. Tablet bilgisayarların hangi dersler için daha uygun olduğuna dair bir bulguya araştırmada rastlanamamıştır.

Türkiye'nin de katıldığı Survey of Schols ICT in Education araştırmasına göre 8.sınıflar düzeyinde ülkemizde 23 öğrenciye bir bilgisayar düşmesine rağmen Avrupa Birliği ortalaması 5 bilgisayardır. İnternete bağlı masa üstü ve dizüstü bilgisayar açısından ülkemizde 167 öğrenciye bir bilgisayar düşmektedir. Avrupa Birliği ortalaması 14 dizüstü bilgisayar ve 7 masaüstü bilgisayardır. Türkiye'de öğrencilerin geniş bant internete bağlanma oranları da düşüktür. Türkiye'de 8.sınıf düzeyindeki öğrencilerin %39'u 2 mbps'nin altında internete bağlanmaktadır. Bu oran Avrupa Birliği ülkeler için ortalama %10'dur. Türkiye'nin görsel öğrenme ortamları açısından durumu 8. Sınıflar düzeyinde %25 olmasına karşın Avrupa Birliği ortalaması %61'dir. (<https://ec.europa.eu/digital-agenda/sites/digital-agenda/files/Turkey%20country%20profile.pdf>)

Türkiye'de öğretmenler derslerinde sıklıkla bilişim teknolojilerini kullanmakta olmalarına rağmen kullanım oranları düşük ve Avrupa Birliği ortalamalarına yakındır. Dördüncü ve 8. sınıf öğretmenlerinin %25'ten fazlası derslerinde bilişim teknolojilerini Avrupa Birliği

ortalamasından fazla kullanmaktadır. BT'yi en çok kullanan öğretmenler mesleki eğitim okullarının 11.sınıflarında derse giren öğretmenlerdir.

8. ve 11.sınıf öğrencilerine göre derslerinde bilişim teknolojilerini kullanmaları Avrupa Birliği ortalamalarına yakındır. 8. Sınıf öğrencilerine göre birlik üyesi ülkelerden daha çok bilgi iletişim teknolojisi kullanılmaktadır.

8. sınıf öğrencilerinin kendi cep telefonları ya da diz üstü bilgisayarlarını son bir hafta içerisinde kullanmaları açısından durum incelendiğinde birlik üyesi ülkelerin ortalamaları cep telefonu için 28, diz üstü bilgisayar için 11 olmasına rağmen Türkiye ortalaması cep telefonu ve dizüstü bilgisayar için 14'tür.

Dijital güven açısından dördünü sınıflara giren öğretmenlerin operasyon becerileri Avrupa Birliği ortalamasından düşüktür.8. sınıflara giren öğretmenlerin sosyal medya becerileri birlik ortalamasından daha yüksektir.8. sınıf öğrencilerinin dört alandaki (sosyal medya, operasyonel beceriler, sorumlu internet kullanımı ve güvenli internet kullanımı açısından) kendilerine olan güvenleri Avrupa Birliği ortalamasından yüksektir.

Çağlar (2012) tarafından gerçekleştirilen Yeni Medya Dolayımı Eğitim Ortamında Fatih Projesi Öğretmenlerinin Pedagojik Uygulamalarının Uluslararası Öğretmen Standartları ile Karşılaştırılması konulu yüksek lisans tez çalışmasında

FATİH Projesi pilot uygulamasının değerlendirilmesi amaçlı oluşturulan öğretmen anketi sonucuna göre öğretmenlerin etkileşimli tahtaya yönelik hiçbir amaç için ortalama olarak "Çok sık" kullanmadıkları sadece görsel ve/veya işitsel öğelerle dersi zenginleştirmek amacıyla "Sıklıkla" kullandıkları etkileşimli tahtadaki içeriklerden çıktı almak için ise "Hiç" kullanmadıkları

Öğretmenlerin tablet bilgisayarlarla ilgili olarak soruda yöneltilen hiçbir amaç için "Çok sık" ya da "Sıklıkla kullanmadıklarını belirtmişlerdir. Eğitim bilişim Ağındaki (EBA) nesnelere erişmek "Görsel ve/veya işitsel öğelerle dersi zenginleştirmek", "Etkileşimi ve derse katılımı artırmak", "Öğrencilerin dikkatini çekmek ve onları güdülemek" amacıyla "Bazen" kullandıkları diğer taraftan "Derste kullanmak için tablet bilgisayarlar ile fotoğraf ve video çekmek için "Hiç" kullanmadıklarını belirtmişlerdir.

Öğretmenlerin doküman kamerayı hiçbir amaç için ortalama olarak “Çok sık”, “Sıklıkla” ya da “Bazen” kullanılmadığı tespit edilmiştir. Materyaller üzerindeki önemli yerlere odaklanarak öğrencilere sunmak amacıyla “Nadiren” kullandıkları diğer taraftan “Basılı materyalleri elektronik hale getirerek öğrencilerle paylaşmak “ ve “Üç boyutlu materyalleri elektronik hale getirerek öğrencilerle paylaşmak için ise “Hiç” kullanmadıkları görülmüştür.

Öğretmenlerin çok amaçlı yazıcıyı hiçbir amaç için “Çok sık”. ya da “Sıklıkla” kullanmadıkları. “Dersle ilgili materyalleri çoğaltmak amacıyla ve “Tablet bilgisayarlardaki içeriklerin çıktısını almak” için ise “Hiç” kullanmadıkları tespit edilmiştir.

Öğretmenler FATİH Projesiyle gelen yeniliklerin öğrenciler üzerinde etkileri konusunda genelde kararsız oldukları ancak “Bilişim teknolojilerine karşı ilgileri arttı”, “Bilişim teknolojilerine yönelik becerileri gelişti”, “Sınıf içi tartışmalara katılımları arttı”, “Ders kazanımlarına ulaşmaları kolaylaştı” ve “Derse karşı ilgileri arttı” konularında etkilerinin olduğunu düşünmektedirler.

Öğretmenlerin “Bilişim teknolojilerini derste kullanma becerilerin gelişti” konusunda etkisinin olduğunu düşündükleri ancak projenin diğer muhtemel etkileri konusunda kararsız oldukları ortaya çıkmıştır. Öğretmenler “Öğrenme ve öğretme yöntemlerindeki çeşitlilik arttı”, “Ders içerikleri zenginleşti” ve “Ders içerikleri öğrencilere daha kısa sürede aktarıldı” konularında görüş birliği içinde oldukları tespit edilmiştir.

Öğretmenler FATİH Projesinin okul kültürü ve iklimine etkileri ile ilgili görüşleri arasında “Öğretmenlerin velilerle olan iletişiminin artmadığını düşündükleri “Öğretmenlerin kendilerini yenileme arayışına girdikleri ve BT/ formatör öğretmenleri ile aralarında bilgi paylaşımını artırdığını düşündükleri ortaya çıkmıştır.

Öğretmenler FATİH Projesiyle gelen yeniliklerin eğitimde fırsat imkân ve fırsat eşitliği sağladığı görüşünde kararsız kalmışlardır.

Öğretmenlerin uluslararası eğitim teknoloji standartlarına yönelik pedagojik uygulamalarının öğrencilere tutum ve davranış boyutunda model olarak teşvik etmede kısmi eksiklikler olduğu saptanmıştır.

BÖLÜM III

YÖNTEM

Bu bölümde araştırmanın modeli, evren ve örneklem, veri toplama yöntemi ve anketler ile toplanan verilerin çözümlenmesine ilişkin bilgiler yer almaktadır.

3.1 Araştırmanın Modeli

Bu çalışmada, FATİH Projesine ilişkin algı düzeyi ve algının yönetimini değerlendirilmesi amaçlanmıştır. Bu amacın gerçekleştirilmesi için algının düzeyini betimleyebilmek amacıyla “Nedir” sorusuna cevap arayan tarama modelinde bir araştırma olarak yapılandırılmıştır.

3.2 Evren ve Örneklem

Araştırmanın evrenini Millî Eğitim Bakanlığına bağlı resmi orta öğretim okullarında görev yapan öğretmenler, öğrenciler ve veliler oluşturmaktadır. Zaman ve kaynak bakımından tüm evrene ulaşmak mümkün olmadığı için, bu evreni temsil edebilecek bir örneklem seçilmiştir. Araştırmanın örneklemini olarak ise Ankara il merkezinde bulunan dokuz lise seçilmiştir. Her okuldan ise 25 öğretmen 50 öğrenci ve 50 veli seçilmiştir. Anketler okul idarelerine elden teslim edilmiş ve uygulama için iki haftalık bir süre verilmiştir. Uygulama sonrasında 160 öğretmen, 385 öğrenci ve 316 veli anketi, dokuz okuldan toplanmıştır.

Araştırmanın örnekleminde olan okullar Tablo 3.1’de verilmiştir,

Tablo 3.1 Araştırmanın Örneklemini Olan Okullar

Yıldırım Beyazıt Anadolu Lisesi
Hacı Ömer Tarhan Anadolu Lisesi
Etimesgut Kız Meslek Lisesi
Gölbaşı Otelcilik ve Turizm Meslek Lisesi
Ahmet Yesevi Lisesi
Cumhuriyet Anadolu Lisesi
Tevfik İleri Anadolu İmam Hatip Lisesi
Şentepe Lisesi
Hurin Yavuzalp Lisesi

3.3 Veri toplama araçları

Bu araştırmada veri toplam araçları olarak anket formu kullanılmıştır. Araştırmanın genel ve alt amaçlarına bağlı olarak literatür taraması ve görüşmeler sonucunda ortaya çıkan boyutlardan yola çıkılarak açık ve kapalı uçlu sorulardan oluşan anket formu öğretmen, öğrenci ve veli olmak üzere yapılandırılmıştır. Ayrıca bu aşamada farklı grupların görüşlerini karşılaştırabilmek amacıyla anketlerin birbirine paralel şekilde tasarlanmasına dikkat edilmiştir. Hazırlanan anketlerin taslak formlarını, kapsam ve görünüş geğerliliği sağlamak üzere alan uzmanları ve Bakanlık birimlerinin görüşlerine başvurulmuştur. Uzmanlara soruların ölçülmek istenilen özelliği ölçmede ne derece yeterli olup olmadığı sorulmuş ve varsa düzeltme önerileri istenmiştir. Uzmanlardan gelen görüşler doğrultusunda sorular yeniden düzenlenmiştir. Gelen görüşler doğrultusunda yeniden düzenlenen anket formları son halini almıştır. Anketler mayıs ayı içerisinde okullarda uygulanmıştır.

a. Öğretmen, öğrenci ve veli anketleri

Araştırmanın öğretmen, öğrenci ve veli anketleri toplam 3 bölümden oluşmakta ve beş sayfadır. Anketin birinci bölümündeki sorularla katılımcılara ait demografik bilgiler toplanmıştır. İkinci bölümde FATİH Projesiyle ilgili sorular bulunmaktadır. Üçüncü bölümde; katılımcıların FATİH Projesi ile algı düzeyiyle ilgili bilgi toplanmaya çalışılmıştır. Ankette bir tane açık uçlu soru bulunmaktadır. Araştırmada kullanılan anketler EK'1 de verilmiştir.

3.4. Verilerin Çözümlemesi ve Yorumlanması

Araştırmada elde edilen veriler, kodlanılarak bilgisayara yüklenmiş ve "SPSS (Statistical package for social sciences) 20.0 for Windows" istatistik programı kullanılarak çözümlenmiştir. Verilerin, ne olduğunu anlamak amacıyla yüzde (%) ve frekans (f), ortalama gibi betimsel istatistikler kullanılmıştır Görüşler arasında fark olup olmadığını tespit edebilmek için t-testi ve kaykare testleri yapılmıştır. Ölçekte yer alan ifadelerin puanlamaları: 1–1,79 arası "Hiç katılmıyorum", 1,80–2,59 arası "Az katılıyorum", 2,60–3,39 arası "Orta düzeyde katılıyorum", 3,40–4,19 arası "Çok katılıyorum" ve 4,20–5,00 arası ise "Tamamen katılıyorum" şeklinde belirtilmiştir.

Nitel verileri anketlerde yer alan açık uçlu sorulara verilen cevaplar oluşturmuştur. Nitel verilerin tematik analiz yöntemi ile kodlamaya tabii tutulmuş ve ortaya çıkan temalar çerçevesinde tüm anketlerde yer alan yanıtlar kodlanarak frekanslar ve doğrudan alıntılar elde edilmiştir.

BÖLÜM IV

BULGULAR ve YORUMLAR

Araştırmanın bu bölümünde öğretmenler, öğrenciler ve velilerden toplanan verilerin çözümlenmesi sonucunda elde edilen bulgular ve bulgulara ilişkin yorumlar yer almaktadır.

4.1 Araştırma Kapsamındaki Öğretmen, Öğrenci ve Velilere Ait Bilgiler

Araştırmaya katılan grupların cinsiyete göre dağılımları Tablo 4.1’de verilmiştir.

Tablo 4.1 Araştırmaya Katılanların Cinsiyete Göre Dağılımları

	Öğretmen		Öğrenci		Veli	
	f	%	f	%	f	%
Erkek	46	28,8	125	32,5	118	37,3
Kadın	114	71,3	260	67,5	198	62,7
Toplam	160	100	385	100	316	100

Tabloya göre araştırmaya katılan grupların cinsiyete göre dağılımlarında kadınların oranı erkeklere göre yüksektir. Araştırmaya katılan öğretmenlerin %71,3’nü kadınlar oluştururken, bu oran erkek öğretmenler için %28,8’dir, Öğrenciler için cinsiyet dağılımı ise erkek öğrenciler %32,5’lik bir orana sahip olmasına rağmen kız öğrencilerin oranı %67,5’tir. Velilerin %62,7’si kadın, %37,3’de erkeklerden oluşmaktadır.

Araştırmaya katılan grupların çalıştıkları, okudukları ve velisi oldukları çocukların okudukları okulların dağılımı Tablo 4.2’ de verilmiştir.

Tablo 4.2 Grupların Çalıştıkları, Okudukları ve Çocuklarının Okuduğu Okullar

	Genel lise		Meslek Lisesi		
	f	%	f	%	
Öğretmen	96	60	64	40	160
Öğrenci	242	64	137	36	379
Veli	242	64	137	36	379

Tabloya göre öğrenci ve velilerin %64'ü genel lise, %36'sı meslek lisesi kökenlidir. Öğretmenlerin %60'ı genel liselerde çalışmaktadır. Meslek lisesinde çalışan öğretmenler ise %40'lık bir orana sahiptir.

Öğretmenlerin branşlara göre dağılımı Tablo 4.3'te verilmiştir.

Tablo 4.3 Öğretmenlerin Branşlara Göre Dağılımı

Branş	f	%
Almanca	5	3,4
İHL Meslek Dersleri	2	1,4
Beden Eğitimi	2	1,4
Biyoloji	6	4,1
Bilişim Teknolojileri	3	2,0
Coğrafya	7	4,7
Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi	3	2,0
Türk Dili ve Edebiyatı	25	16,9
Felsefe	7	4,7
Fizik	5	3,4
Görsel Sanatlar/resim	2	1,4
İngilizce	11	7,4
Matematik	26	17,6
Müzik	2	1,4
Kimya	9	6,1
Psikolojik Danışma ve Rehberlik	6	4,1
Tarih	5	3,4
Diğer Meslek Dersi Öğretmenleri	21	14,2
Sanat Tarihi	1	0,7
Toplam	148	100

Tablodaki verilere göre araştırmaya katılan öğretmenler içerisinde en çok katılım matematik öğretmenlerinden gelmiştir (%17,6), ikinci sırayı ise %16,9'luk bir oranla Türk Dili ve Edebiyatı öğretmenleri takip etmektedir. En az katılım ise bir öğretmenin olduğu sanat tarihi branşındandır.

Öğretmenlerin hizmet sürelerinin dağılımı Tablo 4.4'te verilmiştir.

Tablo 4.4 Öğretmenlerin Hizmet Süreleri

Kıdem	f	%
1-5 yıl	13	8,1
6-10 yıl	15	9,4
11-15 yıl	37	23,1
16-20 yıl	49	30,6
21+	46	28,8
Toplam	160	100

Tablodaki verilere göre öğretmenlerin %30,6'sı 16-20 yıl arasında kıdeme sahiptir. Yirmi bir ve üstü kıdeme sahip öğretmenlerin oranı %28,8'dir. En az kıdeme sahip öğretmenler ise %8,1'lik bir oranla 1-5 yıl arasında kıdeme sahip olan öğretmenlerdir.

Öğrencilerin okudukları sınıf düzeyleri Tablo 4.5'te verilmiştir

Tablo 4.5 Öğrencilerin Okudukları Sınıf Düzeyleri

	f	%
Dokuzuncu sınıf	293	77
Onuncu sınıf	53	14
On birinci sınıf	33	9
Toplam	379	100

Tabloya göre öğrencilerin %77 gibi büyük bir çoğunluğu dokuzuncu sınıf öğrencisidir. On birinci sınıf öğrencileri %9'luk bir oranla en az öğrenci grubunu oluşturmaktadır.

Velilerin velisi oldukları öğrencinin okuduğu sınıf düzeyine ilişkin görüşleri Tablo 4.6'da verilmiştir

Tablo 4.6 Velilerin Çocuklarının Okudukları Sınıf Düzeyleri

	f	%
Dokuzuncu sınıf	278	88,8
Onuncu sınıf	6	1,9
On birinci sınıf	29	9,3
Toplam	313	100

Tabloya göre velilerin velisi olduğu öğrencilerin büyük bir kısmının dokuzuncu sınıf öğrencisi olduğu %88,8, ikinci sırayı %9,3'le on birinci sınıf öğrencileri onuncu sınıf öğrencileri ise %1,9'luk bir orana sahiptir.

Velilerin öğrenciyle akrabalık düzeyleri Tablo 4.7'de verilmiştir.

Tablo 4.7 Velilerin Öğrencileriyle akrabalık düzeyleri

	f	%
Annesi	196	62,2
Babası	109	34,6
Diğer	10	3,2
Toplam	315	100

Tabloya göre velilerin öğrencilerle akrabalık düzeylerinin dağılımı incelendiğinde %62,2'sinin anne, %34,6'sının baba ve %3,2'sinin diğer olarak kendilerini ifade ettikleri anlaşılmaktadır.

Velilerin Eğitim Durumları Tablo 4.8'de verilmiştir.

Tablo 4.8 Velilerin Eğitim Durumları

	f	%
İlkokul	85	27,2
İlköğretim/ortaokul	50	16,0
Lise	89	28,4
Yüksekokul/fakülte	76	24,3
Yüksek lisans/doktora	13	4,2
Toplam	313	100

Tablo ya göre velilerin eğitim durumları incelendiğinde lise mezunu velilerin %28,4'lük bir oranla ilk sırayı alırken, %27,2'lik bir oranla ilkokul mezunu velilerin ikinci sırayı aldıkları yüksekokul/fakülte mezunu veliler ise %24,3'le üçüncü sırada gelmektedirler.

Velilerin çocuklarının ödevleri ve dersleri için onunla birlikte bilgisayar ve internet kullanma durumları Tablo 4.9'da verilmiştir.

Tablo 4.9 Velilerin Çocuklarının Ödevleri ve Dersleri İçin Onunla Birlikte Bilgisayar ve İnternet Kullanma Durumları

	f	%
Evet	183	62,5
Hayır	110	37,5
Toplam	293	100

Tablo 4.9’da velilerin “Çocuğunuzun ödevleri ve dersleri için onunla birlikte bilgisayar ve internet kullanıyor musunuz? sorusuna verdikleri cevaplar incelendiğinde; velilerin %62,5’i çocuklarıyla birlikte bilgisayar ve internet kullandıklarını belirtmiştir.

Velilerin Çocuğunuz Evde Tek Başına Bilgisayar Kullanır mı? Sorusuna verdikleri cevapların dağılımını Tablo 4.10’da verilmiştir.

Tablo 4.10 Velilere Göre Çocuklarının Evde Tek Başlarına İnternet Kullanma Durumları

	f	%
Evet	255	86,4
Hayır	40	13,6
Toplam	295	100

Tablo 4.10’da velilerin çocuklarının evde tek başlarına internete girmeleri konusundaki görüşleri incelendiğinde; velilerin %86,4’ne göre çocuklar tek başlarına internete girmektedirler.

Tablo araştırmaya öğretmen, öğrenci ve velilerin Bilgisayar kullanma durumları Tablo 4.11’de verilmiştir.

Tablo 4.11 Öğretmenlerin, Öğrencilerin ve Velilerin Bilgisayar Kullanma Durumları

	Öğretmen		Öğrenci		Veli	
	f	%	f	%	f	%
Kullanan	154	96,9	363	94,5	224	71,3
Kullanmayan	5	3,1	21	5,5	90	28,7
Toplam	159	100				

Tabloya göre öğretmenlerin ve öğrencilerin bilgisayar kullanma durumu %90’dan fazla iken velilerin bilgisayar kullanmaları %71,3’tür,

Öğretmen, öğrenci ve velilerin evlerinde bilgisayar sahip olma durumları Tablo 4.12’ de verilmiştir.

Tablo 4.12 Öğretmen, Öğrenci ve Velilerin Evlerinde Bilgisayara Sahip Olma Durumları

	Öğretmen		Öğrenci		Veli	
	f	%	f	%	f	%
Olan	149	93,1	347	90,8	288	92
Olmayan	11	6,9	35	9,1	25	8
Toplam	160	100	382	100	313	100

Tablodaki verilere göre her üç grupta evlerde bilgisayar bulunma oranı %90’dan fazladır.

Öğretmen, öğrenci ve velilerin evlerindeki bilgisayarların internet erişimi olup olmadığı konusundaki görüşleri Tablo 4.13 verilmiştir.

Tablo 4.13 Öğretmen, Öğrenci ve Velilerin Evlerindeki Bilgisayarların İnternet Erişimi Olup Olma Durumu

	Öğretmen		Öğrenci		Veli	
	f	%	f	%	f	%
İnternet bağlantısı olan	146	98,0	299	78,5	241	82,3
İnternete sahip olmayan	3	2,00	82	21,5	52	17,3
Toplam	149	100	311	100	293	100

Tabloya göre öğretmenlerin evlerindeki bilgisayarların %98’inde internet bağlantısı mevcut iken öğrencilere göre bu oran %78,5, velilere göre bu ise oran %82,3’tür.

Öğretmen, öğrenci ve velilerin internet bağlantısı olan telefona sahip olma durumları Tablo 4.14’te verilmiştir.

Tablo 4.14 Öğretmen, Öğrenci ve Velilerin İnternet Bağlantısı Olan Telefona Sahip Olma Durumları

	Öğretmen		Öğrenci		Veli	
	f	%	f	%	f	%
Olan	89	55,5	277	72,5	179	57,2
Olmayan	71	44,4	105	27,5	134	42,8
Toplam	160	100	382	100	313	100

Tabloya göre internet bağlantısı olan telefona sahip olma açısından öğrencilerin öğretmenlerinden ve velilerinden daha fazla bu tür telefonlara sahip oldukları görülmektedir. Öğrenci %72,5 iken öğretmenler için bu oran %55,5, veliler için ise %57,27dir.

Öğretmen, öğrenci velilerin telefonla internete girme durumları Tablo 4.15’te verilmiştir.

Tablo 4.15 Öğretmen, Öğrenci ve Velilerin Telefonla İnternete Girme Durumları

	Öğretmen		Öğrenci		Veli	
	f	%	f	%	f	%
Kullanan	60	68,2	245	70,0	108	59
Kullanmayan	28	31,8	105	30,0	75	41
Toplam	88	100	350	100	183	100

Tabloya göre telefonla internete girmede de öğrenciler oran olarak öğretmen ve velilere göre daha yüksek orana sahiptir (%70)

4.2 Öğretmenlerin FATİH Projesiyle İle İlgili Bilgi Düzeyi

Öğretmenlerin bilişim teknolojilerini (BT) kullanmada kendilerini ne düzeyde yeterli gördüklerine dair görüşleri Tablo 4.16’da verilmiştir.

Tablo 4.16. Öğretmenlerin Bilişim Teknolojilerini Kullanmada Kendilerini Yeterli Bulma Düzeyleri

Yeterlik düzeyi	f	%
Hiç	2	1,3
Az	24	15,2
Kısmen	69	43,7
Oldukça	46	29,1
Tamamen	17	10,8
Toplam	158	100,0
$\bar{X} = 3,33$ Kısmen Yeterli		

Tabloya göre öğretmenlerin bilişim teknolojilerini kullanmada kendilerini “Kısmen yeterli” gördükleri anlaşılmaktadır. Öğretmenlerin %17’si kendilerini “Tamamen” düzeyinde yeterli gördüklerini belirtmişlerdir. “Oldukça” düzeyinde yeterli bulan öğretmenlerin oranı ise %29,1’dir. “Kısmen” düzeyinde yeterli bulan öğretmenlerin oranı %43,7 gibi en yüksek orana sahiptir. Bilişim teknolojileri açısından araştırmaya katılan öğretmenlerin %15,2’si yeterlilik düzeylerini “Az” olarak değerlendirmiştir. %1,3 oranında bir öğretmen ise yeterlilik düzeylerini “Hiç” olarak değerlendirmişlerdir.

Öğretmenlerin FATİH Projesinin uygulandığı bir okulda çalışma durumları Tablo 4.17’de verilmiştir.

Tablo 4.17 Öğretmenlerin FATİH Projesinin Uygulandığı Bir okulda Çalışma Durumları

	f	%
Çalışan	38	23,8
Çalışmayan	122	76,3
Toplam	158	100

Tabloya göre araştırmaya katılan öğretmenlerin %23,8'i FATİH Projesinin uygulandığı bir okulda çalışmaktadır. %76,3'ü ise FATİH Projesinin uygulanmadığı bir okulda çalışmaktadır.

Öğretmenlerin etkileşimli tahta kullanma durumları Tablo 4.18' de verilmiştir.

Tablo 4.18 Öğretmenlerin Etkileşimli Tahta Kullanma Durumları

	f	%
Kullanan	53	33,5
Kullanmayan	105	66,5
Toplam	158	100

Tablodaki veriler göre öğretmenlerin %33,5'i etkileşimli tahta kullanma tecrübesine sahiptir. Etkileşimli tahta kullanmayan öğretmenlerin oranı ise %66,5'tir.

Öğretmenlerin tablet bilgisayar kullanma durumları Tablo 4.19' da verilmiştir.

Tablo 4.19 Öğretmenlerin Tablet Bilgisayar Kullanma Durumları

	f	%
Kullanan	78	49,7
Kullanmayan	79	50,3
Toplam	157	100

Tablodaki verilere göre öğretmenlerin yarıya yakını %49,7'si tablet bilgisayar kullanmaktadır.

Öğretmenlerin Eğitim Bilişim Ağını Kullanma Durumları Tablo 4.20' de verilmiştir.

Tablo 4.20 Öğretmenlerin Eğitim Bilişim Ağını ‘(EBA) Web Sitesini Kullanma Durumu

	f	%
Evet	48	30,6
Hayır	109	69,4
Toplam	157	100

Tablodaki veriler göre öğretmenlerin %30,6’sı Eğitim Bilişim Ağını kullandıklarını ifade etmişlerdir. Öğretmenlerin %69,4’ü Eğitim Bilişim Ağını kullanmamaktadır.

Öğretmen, öğrenci ve velilerin “FATİH Projesi Hakkında Bilgi Sahibi Olma Durumunuz Aşağıdakilerden hangisine uymaktadır” sorusuna verdikleri cevapların dağılımı Tablo 4.21’de verilmiştir.

Tablo 4.21 Öğretmen, Öğrenci ve Velilerin FATİH Projesi Hakkında Bilgi Sahibi Olma Durumları

	Öğretmen		Öğrenci		Veli	
	f	%	f	%	f	%
Böyle bir projenin olduğunu bu anket ile öğrendim	5	3,2	65	17,2	75	24,5
Fatih Projesini duydum ama bu proje hakkında yeterli bilgim yok	41	26,3	126	33,3	131	42,8
Fatih Projesi Hakkında bilgim var	110	70,5	187	49,5	100	32,7
Toplam	156	100	378	100	306	100

Tablo 4.21’de öğretmen, öğrenci ve velilerin “FATİH Projesi Hakkında Bilgi Sahibi Olma Durumlarına “yönelik görüşleri incelendiğinde öğretmenlerin FATİH Projesini en fazla bilen

grup oldukları, %3,2 oranında bir öğretmen grubunun ise böyle bir proje olduğunu bu anket ile öğrendiklerini belirtmeleri ilginçtir. Öğrencilerin %49,5'i FATİH Projesi hakkında bilgilerinin olduğunu belirtirken %33,3'ü FATİH Projesini duydum ama bu proje hakkında yeterli bilgim yok, %17,2'si ise böyle bir projenin olduğunu anket ile öğrendiklerini ifade etmişlerdir. Velilerin ise %24,5'u FATİH Projesini duymadığını, %42,8'i ise projeyi duymakla birlikte proje hakkında yeterli bilgilerinin olmadığını, %32,7'si FATİH Projesi hakkında bilgilerinin olduğu düşüncesindedirler.

Öğretmenlerin, öğrencilerin ve Velilerin FATİH Projesi hakkındaki bilgi öğrendikleri kaynaklar Tablo 4.22' de verilmiştir.

Tablo 4.22 Öğretmenlerin, Öğrencilerin ve Velilerin Fatih Projesi Hakkındaki Bilgiyi Öğrendikleri Kaynaklar*

	Öğretmen		Öğrenci		Veli	
	f	%	f	%	f	%
Basından	70	45,2	114	36	131	53,5
Çevremdekilerden	35	22,6	105	33,1	81	33,3
Siyasetçilerden	16	10,3	20	6,3	36	14,8
Okuldan	93	60	192	60,6	73	30,0
İnternette	42	27,1	61	19,2	45	18,5
Diğer	32	20,6	6	1,9	8	3,3

Katılımcılar birden fazla cevap vermişlerdir.

Tabloya göre grupların FATİH Projesi hakkında bilgi aldıkları kaynakların dağılımında öğretmen ve öğrenciler için en büyük oran okula aittir. Öğretmenler %60, oranında okul vasıtasıyla FATİH Projesi hakkında bilgi sahibi olduklarını ifade etmişlerdir. Öğrencileri ise %60,6 oranında okuldan bu bilgiye ulaştıklarını belirtmektedirler. Velilerin bilgi edindikleri kaynaklar içerisinde en büyük oran %53,5'lik bir oranla basındır. Öğretmen ve öğrencilerin okuldan sonra en çok bilgi edindikleri kaynak ise basındır. Öğretmenler için "Diğer" seçeneğinin diğer gruplara nazaran daha önemli olduğu dikkat çekicidir. Öğretmenlerin

katıldıkları kurslar vasıtasıyla FATİH Projesinden haberdar oldukları verdikleri cevaplardan anlaşılmaktadır.

Öğretmen, öğrenci ve velilerin FATİH Projesinin neden bu şekilde adlandırıldığına dair görüşleri Tablo 4.23’te verilmiştir.

Tablo 4.23 Öğretmen, Öğrenci ve Velilerin “FATİH Projesinin Neden Bu Şekilde Adlandırıldığını Biliyor musunuz Sorusuna Verdikleri Cevapların Dağılımı

	Öğretmen		Öğrenci		Veli	
	f	%	f	%	f	%
Evet	62	41,1	56	18,2	25	10,4
Hayır	89	58,9	252	81,8	215	89,6
Toplam	151	100	308	100	240	100

Tablo ya göre grupların “FATİH Projesini neden bu şekilde adlandırıldığı konusundaki görüşler içerisinde “Evet” cevabı verenlerin en yüksek oranda öğretmenlerden geldiği görülmektedir. “Evet” oranı öğretmenlerde %41,1 iken öğrencilerde bu oran %18,2, veliler için %10,4’tür.

FATİH Projesinin adının ne alma geldiğini bildiğini ifade eden katılımcıların verdikleri cevapların dağılımı Tablo 4.24’te verilmiştir.

Tablo 4.24 FATİH Projesinin Adının Ne Anlama Geldiğini Bildiğini İfade Edenlerin Verdikleri Cevapların Dağılımı

	Öğretmen		Öğrenci		Veli	
	f	%	f	%	f	%
Doğru olarak tanımlayanlar	31	91	30	70	1	6
Yanlış olarak tanımlayanlar	3	9	13	30	15	94
Toplam	34	100	43	100	16	100

Tabloya göre FATİH Projesinin ne anlama geldiğini bilenlerin yazılı cevaplarının dağılımı incelendiğinde öğretmenlerin %91 gibi yüksek bir oranda FATİH Projesini “Fırsatları Artırma

ve Teknolojiyi İyileştirme Hareketi “ olarak doğru bir şekilde tanımladıkları görülürken bu oran öğrencilerde %70 kadardır. Veliler içerisinde sadece bir velinin bunu doğru olarak cevap verdiği görülmektedir.

Öğretmen, öğrenci ve velilerin FATİH Projesinin neyi/neleri amaçladığına dair görüşleri Tablo 4.25’te verilmiştir.

Tablo 4.25 Öğretmen, Öğrenci ve Velilerin FATİH Projesi Neyi/Neleri Amaçlamaktadır? Sorusuna Verdikleri Cevapların Dağılımı

	Öğretmen		Öğrenci		Veli	
	f	%	f	%	f	%
Öğretmen ve öğrencilere tablet bilgisayar dağıtılması	39	25,2	135	42,6	113	46,5
Okulların bilişim teknolojileri alt yapılarının geliştirilmesi	78	50,3	184	58,0	152	62,6
Öğretim programlarında bilişim teknolojilerinin etkin kullanımının sağlanması	126	81,3	170	53,6	157	64,6
Öğretmenlerin derslerde bilişim teknolojilerinin kullanımında yetkin olmalarının sağlanması	97	62,6	117	36,9	120	49,4
Bilinçli güvenli, yönetilebilir ve	98	63,2	156	49,2	97	39,9

ölçülebilir bilişim teknolojilerinin ve internet kullanımının sağlanması						
Eğitim-öğretim içeriklerinin elektronik ortamda hazırlanması ve kullanımının sağlanması	93	60	183	57,7	124	51,1
Diğer	17	11	11	3,4	6	2,5

Tabloya göre araştırmaya katılan grupların FATİH Projesinin neyi/neleri amaçladığı konusundaki görüşleri incelendiğinde öğretmenler için birinci sırada öğretim programlarında bilişim teknolojilerinin etkin kullanımının sağlanması (%81,3) gelmektedir. İkinci sırada ise bilinçli güvenli yönetilebilir ve ölçülebilir bilişim teknolojilerinin ve internet kullanımının sağlanması (%63,2), frekans yoğunluğu açısından üçüncü sırayı %60'la eğitim öğretim içeriklerinin elektronik ortamda hazırlanması ve kullanımının sağlanması almaktadır. Öğrenciler ise frekans yoğunluğu itibarıyla %58'le okulların bilişim teknolojileri alt yapılarının geliştirilmesini ikinci sırada ise eğitim öğretim içeriklerinin elektronik ortamda hazırlanması ve kullanımının sağlanmasını görmektedirler (%57,7). Öğretmenler tarafından birinci sırada değerlendirilen öğretim programlarında bilişim teknolojilerinin etkin olarak kullanılması öğrenciler tarafından üçüncü sırada değerlendirilmiştir (%53,6). Velilerde, öğretim programlarında bilişim teknolojilerinin etkin olarak kullanılmasını %64,6'la ilk sırada değerlendirmişlerdir. Frekans yoğunluğu açısından ikinci sırada %62,6'lık bir oranla okulların bilişim teknolojileri alt yapılarının geliştirilmesi gelmektedir. Öğretmen ve öğrencilere tablet bilgisayar dağıtılması öğretmenlerde %25,2 iken bu oran öğrencilerde %42,6 velilerde için ise %46,5'tir.

Öğretmenlerin FATİH Projesinin Uygulandığı bir okulda çalışıp çalışmadıklarına göre FATİH Projesine ilişkin algı ortalama puanları ve bunların çalışma durumuna göre farklılık gösterip göstermediğine ilişkin t-testi analizi ve sonuçları Tablo4.26'da verilmiştir.

Tablo 4.26 Öğretmenlerin FATİH Projesinin Uygulandığı Bir Okulda Çalışıp Çalışmadıklarına Göre FATİH Projesine İlişkin Algı Ortalama Puanları ve t-Testi Analizi

	N	Aritmetik Ortalama	Sd	t	P	Anlamlı Fark
Görev yapan	38	2,94	0,67	1,694	0,383	Fark Yok
Görev yapmayan	116	2,72	0,72			

Tabloya göre öğretmenlerin FATİH Projesinin uygulandığı bir okulda çalışıp çalışmamalarına göre FATİH Projesi ortalama algı puanları açısından bir fark bulunmamıştır.

Öğretmenlerin etkileşimli tahta kullanma tecrübelerinin olup olmasına göre FATİH Projesi ne ilişkin algı ortalama puanları ve etkileşimli tahta kullanma durumuna göre farklılık gösterip göstermediğine ilişkin t-testi analizi ve sonuçları Tablo 4.27’de verilmiştir.

Tablo 4.27 Öğretmenlerin Etkileşimli Tahta Kullanma Tecrübeleri Olup Olmadığına Göre FATİH Projesine İlişkin Algı Ortalama Puanları ve t-testi Analizi

	N	Aritmetik Ortalama	Sd	t	P	Anlamlı Fark
Etkileşimli tahta kullanma tecrübesi var	53	2,91	0,69	1,625	0,106	Fark Yok
Etkileşimli tahta kullanma tecrübesi yok	100	2,71	0,72			

Tabloya göre öğretmenlerin etkileşimli tahta kullanma tecrübelerinin olup olmasına göre FATİH Projesi ortalama algı puanları açısından bir fark bulunmamıştır.

Öğretmenlerin telefonla internete girip girmemelerine göre FATİH Projesine ilişkin algı ortalama puanları ve bunların telefonla internete girip girmemeye göre farklılık gösterip göstermediğine ilişkin t-testi analizi ve sonuçları Tablo 4.28’de verilmiştir.

Tablo 4.28 Öğretmenlerin Telefonla İnternete Girip Girmemelerine Göre FATİH Projesine İlişkin Algı Ortalama Puanları ve t-testi Analizi

	N	Aritmetik Ortalama	Sd	t	P	Anlamlı Fark
Telefonla internete girenler	58	2,85	0,71	0,149	0,882	Fark Yok
Telefonla internete girmeyenler	27	2,82	0,70			

Tabloya göre öğretmenlerin telefonla internete girip girmemelerine göre FATİH Projesi ortalama algı puanları açısından bir fark bulunmamıştır.

Öğretmenlerin tablet bilgisayar kullanma tecrübelerinin olup olmamasına göre FATİH Projesine ilişkin algı ortalama puanları ve bunların tablet bilgisayar kullanma durumuna göre farklılık gösterip göstermediğine ilişkin t-testi analizi ve sonuçları Tablo 4.29’da verilmiştir.

Tablo 4.29 Öğretmenlerin Tablet Bilgisayar Kullanma Tecrübelerinin Olup Olmamasına Göre FATİH Projesine İlişkin Algı Ortalama Puanları ve t-testi Analizi

	N	Aritmetik Ortalama	Sd	t	P	Anlamlı Fark
Tablet bilgisayar kullanma tecrübesi olanlar	77	2,88	0,71	1,96	0,052	Fark Var
Tablet bilgisayar kullanma tecrübesi olmayanlar	75	2,66	0,70			

Tabloya göre öğretmenlerin tablet bilgisayar kullanma tecrübelerinin olup olmamasına göre FATİH Projesi ortalama algı puanları açısından bir fark bulunmuştur.

Öğretmenlerin bilişim teknolojilerini kullanmada kendilerini ne düzeyde yeterli bulduklarına göre Eğitim Bilişim Ağını (EBA) kullanma durumlarına ilişkin Kaykare testi Tablo 4.30'da verilmiştir.

Tablo 4.30 Öğretmenlerin Bilişim Teknolojilerini Kullanmada Kendilerini Ne Düzeyde Yeterli Bulduklarına Göre Eğitim Bilişim Ağını (EBA) Kullanma Durumlarına İlişkin Kaykare Testi

		Hiç	Az	Kismen	Oldukça	Tamamen	Toplam
Evet	f	0	1	20	17	9	47
	%	0,0	2,1	42,6	36,2	19,1	100,0
Hayır	f	2	23	46	29	8	108
	%	19	21,3	42,6	26,9	7,4	100,0
Toplam	f	2	24	66	46	17	155
	%	1,3	15,5	42,6	2,97	11,0	100,0

$$\chi^2 = 13,176 \text{ sd} = 4 \text{ p} = 0.008$$

Tabloya göre eğitim bilişim ağını kullanan öğretmenleri içerisinde bilişim teknolojileri açısından kendilerini oldukça düzeyinde yeterli değerlendiren öğretmenlerin oran %36,2'dir. Tamamen düzeyinde yeterli bulup eğitim bilişim ağını kullanan öğretmenlerin oranı ise %19,1'dir. Buna göre öğretmenlerin bilişim teknolojileri yeterlilik düzeyleri ile eğitim bilişim ağından yararlanma arasındaki dağılımın anlamlı olduğu bulunmuştur. $\chi^2_{(sd=4, n=155)} = 0,008$, $p < .05$

4.3 Öğretmenlerin, Öğrencilerin ve Velilerin FATİH Projesiyle İlgili Algı Düzeyleri

Öğretmen, öğrenci ve velilerin FATİH Projesiyle İlgili ifadelerle katılım düzeyleri Tablo 4.31'de verilmiştir.

Tablo 4.31 Öğretmen, Öğrenci ve Velilerin FATİH Projesine İlişkin Algı Düzeyleri

	Grup	N	$\bar{X}$	Ss	Katılma düzeyi
FATİH Projesi eğitimimiz için bir dönüm noktasıdır.	Öğretmen	153	2,49	1,14	Az
	Öğrenci	317	3,27	1,31	Orta
	Veli	241	3,38	1,21	Orta
	Toplam	711	3,14	1,28	Orta
FATİH Projesi ülkemizi bilişim teknolojileri kullanımı açısından dünyanın ileri içine dâhil edecektir.	Öğretmen	152	2,49	1,12	Az
	Öğrenci	317	3,18	1,34	Orta
	Veli	243	3,45	1,26	Çok
	Toplam	712	3,13	1,31	Orta
FATİH Projesi dünyaya örnek bir proje olacaktır.	Öğretmen	151	2,45	1,16	Az
	Öğrenci	317	3,18	1,34	Orta
	Veli	240	3,29	1,26	Orta
	Toplam	708	3,04	1,33	Orta
FATİH Projesi uzun yıllar devam edecektir.	Öğretmen	151	2,46	1,11	Az
	Öğrenci	317	3,03	1,39	Orta
	Veli	235	3,33	1,33	Orta
	Toplam	703	3,00	1,35	Orta
FATİH Projesi eğitimde fırsat eşitliği sağlanmasında yardımcı olacaktır.	Öğretmen	153	2,49	1,18	Az
	Öğrenci	316	3,32	1,29	Orta
	Veli	240	3,56	1,27	Çok
	Toplam	709	3,22	1,32	Orta
FATİH Projesi ile kitaplar yerlerini elektronik kitaplara bırakacaktır.	Öğretmen	154	2,94	1,25	Orta
	Öğrenci	315	3,67	1,33	Çok
	Veli	240	3,68	1,26	Çok
	Toplam	709	3,52	1,32	Çok
FATİH Projesi ülkemizin insan kaynağı potansiyelini geliştirecektir.	Öğretmen	152	2,50	1,13	Az
	Öğrenci	312	3,11	1,23	Orta
	Veli	238	3,46	1,18	Çok
	Toplam	702	3,09	1,24	Orta
FATİH Projesi ile eğitim her yerde ve her zaman mümkün olabilecektir.	Öğretmen	154	2,63	1,12	Orta
	Öğrenci	313	3,30	1,36	Orta
	Veli	242	3,62	1,22	Çok
	Toplam	709	3,26	1,31	Orta
FATİH Projesi öğrencilerin geleceğe hazırlanmasına katkıda bulunacaktır.	Öğretmen	152	2,83	1,11	Orta
	Öğrenci	316	3,41	1,27	Çok
	Veli	240	3,65	1,19	Çok
	Toplam	708	3,37	1,24	Orta
FATİH projesi öğrenciler için bir motivasyon kaynağı olacaktır.	Öğretmen	152	2,68	1,12	Orta
	Öğrenci	311	3,65	1,34	Çok
	Veli	240	3,63	1,23	Çok
	Toplam	703	3,43	1,32	Çok

	Grup	N	$\bar{X}$	Ss	Katılma düzeyi
FATİH projesindeki tablet bilgisayar uygulaması öğrencilerin sosyalleşme düzeylerini azaltacaktır.	Öğretmen	152	3,17	1,37	Orta
	Öğrenci	315	2,72	1,50	Orta
	Veli	239	3,23	1,46	Orta
	Toplam	706	2,99	1,48	Orta
FATİH projesi öğrencileri hazırcılığa itecektir.	Öğretmen	154	3,36	1,32	Orta
	Öğrenci	313	3,14	1,49	Orta
	Veli	238	3,40	1,36	Çok
	Toplam	705	3,28	1,30	Orta
FATİH projesi öğrenci başarılarını artıracaktır.	Öğretmen	152	2,48	1,02	Az
	Öğrenci	315	3,33	1,31	Orta
	Veli	238	3,46	1,24	Çok
	Toplam	705	3,17	1,32	Orta
FATİH projesi öğrencilere nasıl daha iyi öğrenebilecekleri konusunda yol gösterecektir	Öğretmen	153	2,56	1,09	Az
	Öğrenci	316	3,34	1,28	Orta
	Veli	239	3,50	1,25	Çok
	Toplam	706	3,24	1,26	Orta
FATİH projesi öğrencilerin araştırmacı yönlerini geliştirecektir.	Öğretmen	152	2,67	1,22	Orta
	Öğrenci	314	3,41	1,35	Çok
	Veli	239	3,53	1,23	Çok
	Toplam	705	3,29	1,32	Orta
Tablet bilgisayarlar öğrencilerin kitap okuma alışkanlıklarını azaltacaktır.	Öğretmen	152	3,60	1,32	Çok
	Öğrenci	314	3,11		Orta
	Veli	238	3,29	1,43	Orta
	Toplam	704	3,28	1,46	Orta
Tablet bilgisayarlar öğrenciler arasındaki iş birliğini ve paylaşımı artıracaktır.	Öğretmen	151	2,37	1,17	Az
	Öğrenci	313	3,06	1,40	Orta
	Veli	237	3,23	1,36	Orta
	Toplam	701	2,97	1,38	Orta
FATİH projesi öğrencilerin okula karşı ilgilerini artıracaktır.	Öğretmen	150	2,41	1,05	Az
	Öğrenci	312	3,63	1,37	Çok
	Veli	229	3,23	1,36	Çok
	Toplam	691	3,09	1,36	Orta
Fatih Projesi ile engelli öğrencilerin de eğitim ihtiyaçları karşılanabilecektir.	Öğretmen	151	3,26	1,11	Orta
	Öğrenci	315	3,94	1,24	Çok
	Veli	237	4,03	1,07	Çok
	Toplam	703	3,83	1,19	çok
FATİH Projesi aileleri bilişim teknolojileriyle tanıştıracaktır.	Öğretmen	154	2,95	1,15	Orta
	Öğrenci	314	3,54	1,30	Çok
	Veli	238	3,73	1,167	Çok
	Toplam	706	3,48	1,25	

	Grup	N	$\bar{X}$	Ss	Katılma düzeyi
FATİH Projesi ile veliler çocuklarının gelişimleriyle ilgili daha çok bilgi sahibi olacaklardır.	Öğretmen	152	2,78	1,17	Orta
	Veli	239	3,54	1,26	Çok
	Toplam	391	3,24	1,28	Orta
Tablet bilgisayar kullanımı öğretmenlerin sınıf yönetimini olumsuz yönde etkileyecektir	Öğretmen	154	2,90	1,32	Orta
	Öğrenci	315	2,87	1,54	Orta
	Toplam	469	2,88	1,47	Orta
FATİH Projesi öğretmenler için bir motivasyon kaynağı olacaktır.	Öğretmen	152	2,54	1,08	Az
	Öğrenci	313	2,82	1,32	Orta
	Toplam	465	2,73	1,26	Orta

Tabloya göre “FATİH Projesi eğitimimiz için bir dönüm noktasıdır.” ifadesine tüm grupların katılımı ($\bar{X} = 3,14$) “Orta” düzeyindedir. Öğretmenler bu ifadeye ($\bar{X} = 2,49$) “Az” katıldıklarını ifade etmişlerdir. Öğrenciler ($\bar{X} = 3,27$), veliler ($\bar{X} = 3,38$), “Orta Düzeyde” bu ifadeye katılmaktadırlar. “FATİH Projesi ülkemizi bilişim teknolojileri kullanımı açısından dünyanın ileri ülkeleri içine dâhil edecektir” ifadesine grupların katılımı ($\bar{X} = 3,13$), “Orta Düzeyde” kalıyorum şeklindedir. Öğretmenler bu ifadeye ($\bar{X} = 2,49$) “Az katılıyorum” şeklinde görüş bildirirken öğrencilerin katılım düzeyleri ($\bar{X} = 3,18$), “Orta” düzeydedir. Bu ifadeye en yüksek katılım velilerden gelmiştir ($\bar{X} = 3,45$). Velilerin katılımı “Çok” düzeyindedir. “FATİH Projesi dünyaya örnek bir proje olacaktır” ifadesine grupların katılım düzeyi “Orta” düzeyde olmasına karşın öğretmenlerin katılımı ($\bar{X} = 2,45$). “Az” düzeyinde iken öğretmen ve velilerin katılım düzeyleri “Orta” düzeydedir. “FATİH Projesi uzun yıllar devam edecektir” ifadesine gruplar “Orta” düzeyde katılım gösterirken öğretmenlerin söz konusu ifadeye katılım düzeyleri ($\bar{X} = 2,46$), “Az” katılıyorum düzeyinde gerçekleşmiştir. “FATİH Projesi eğitimde fırsat eşitliği sağlanmasında yardımcı olacaktır” ifadesine grupların katılım düzeyi “Orta” düzeyde katılıyorum olmakla birlikte öğretmenlerin katılımı ($\bar{X} = 2,49$) “Az” katılıyorum düzeyindedir. Bu ifadeye en çok katılan grup ise veliler olmuştur. ($\bar{X} = 3,56$), “Çok” düzeyinde katılım göstermişlerdir. “FATİH Projesi ile kitaplar yerlerini elektronik kitaplara bırakacaktır” ifadesine grupların katılım düzeyi “Çok” katılıyorum şeklinde olmasına rağmen öğretmenlerin bu ifadeye katılımları ($\bar{X} = 2,94$), “Orta” düzeydedir. “FATİH Projesi ülkemizin insan kaynağı

potansiyelini geliştirecektir” ifadesine öğretmen, öğrenci ve velilerin katılımı “Orta” düzeyde olmuştur. Öğretmenler ($\bar{X}=2,50$), “Az” düzeyinde katılırken veliler ($\bar{X}=3,46$), “Çok” düzeyinde katıldıklarını ifade etmişlerdir. “FATİH Projesi ile eğitim her yerde ve her zaman mümkün olabilecektir” ifadesine ($\bar{X}=3,26$), “Orta” düzeyde grupların katıldıkları verdikleri cevaplardan anlaşılmaktadır. Bu ifadeye öğretmen ($\bar{X}=2,63$) ve öğrenciler ($\bar{X}=3,30$), “Orta” düzeyde katılırken velilerin katılım düzeyleri daha yüksektir ($\bar{X}=3,62$) “Çok” düzeyindedir. “FATİH Projesi öğrencilerin geleceğe hazırlanmasında katkıda bulunacaktır” ifadesine gruplar “Orta” düzeyde katılım sağlamışlardır. Öğretmenler ifadeye ($\bar{X}=3,26$). “Orta” düzeyde katılırken öğrenci ve velilerin katılım düzeyleri “Çok” düzeyindedir. “FATİH Projesi öğrenciler için bir motivasyon kaynağı olacaktır.” İfadesine gruplar “Çok” düzeyinde katılmışlardır. Öğrenci ve velilerin katılım düzeylerinin öğretmenlere göre daha yüksek olduğu dikkat çekicidir. Öğrenci ($\bar{X}=3,41$), veli ($\bar{X}=3,65$). “FATİH Projesindeki tablet bilgisayar uygulaması öğrencilerin sosyalleşme düzeylerini azaltacaktır.” İfadesine öğretmen ($\bar{X}=3,17$), öğrenci ($\bar{X}=2,72$) ve velilerin ($\bar{X}=3,23$), “Orta” düzeyde katıldıkları verdikleri cevaplardan anlaşılmaktadır.

“FATİH Projesi öğrencileri hazırcılığa itecektir” ifadesine grupların katılım düzeyi ($\bar{X}=3,28$), “Orta” düzeyde iken velilerin bu ifadeye ($\bar{X}=3,40$) “Çok” düzeyinde katıldıkları görülmektedir. “FATİH Projesi öğrenci başarılarını artıracaktır” ifadesine tüm grupların katılımı ($\bar{X}=3,17$), “Orta” düzeyde olmasına karşın öğretmenlerin katılım düzeyi ($\bar{X}=2,48$), “Az”, öğrencilerin ise ($\bar{X}=3,33$), “Orta” düzeyde iken velilerin katılım düzeyi öğretmen ve öğrencilere göre daha yüksek olmuştur. ($\bar{X}=3,46$), “FATİH Projesi öğrencilere nasıl daha iyi öğrenebilecekleri konusunda yol gösterecektir” ifadesine öğretmenler ($\bar{X}=2,56$), “Az” düzeyinde katılmışlardır. Öğrenciler ($\bar{X}=3,34$), “Orta” düzeyde, veliler ise diğer gruplara nazaran daha yüksek bir katılımında bulunmuşlardır. ($\bar{X}=3,50$), “Çok” düzeyinde ifadeyi desteklemişlerdir. “FATİH Projesi öğrencilerin araştırmacı yönlerini geliştirecektir” ifadesine öğrenci ve veliler “Çok” düzeyinde katılım gösterirken. Öğretmenlerin bu ifadeye katılım düzeyleri ($\bar{X}=2,67$) “Az” katılıyorum biçiminde olmuştur. “Tablet bilgisayarlar öğrencilerin kitap okuma alışkanlıklarını azaltacaktır” ifadesi için grupların ortak görüşü ($\bar{X}=3,28$) “Orta”

düzeyde olmasına karşın öğretmen görüşlerinin öğrenci ve veli görüşlerine göre farklı olduğu dikkat çekicidir. Öğretmenler ($\bar{X}=3,60$), “Çok” katıldıklarını ifade etmişlerdir. “Tablet bilgisayarlar öğrenciler arasındaki iş birliğini ve paylaşımı artıracaktır” ifadesine öğretmenler ($\bar{X}=2,37$), “Az” düzeyinde iken öğrenci ($\bar{X}=3,06$) ve veliler ($\bar{X}=3,23$) “Orta” düzeyde katılmaktadırlar.

“FATİH Projesi öğrencilerin okula karşı ilgilerini artıracaktır” ifadesine tüm grupların katılımı ($\bar{X}=3,23$), “Orta” düzeyde olmasına karşın öğretmenlerin katılım düzeyi öğrenci velilere göre daha azdır ($\bar{X}=2,41$), “Az”, öğrenci ve velilerde “Çok” düzeyinde bir katılım görülmektedir. “FATİH Projesiyle ile engelli öğrencilerin de eğitim ihtiyaçları karşılanabilecektir.” İfadesine öğretmenler ($\bar{X}=3,26$), “Orta” düzeyde görüş bildirirken, öğrenci ($\bar{X}=3,94$) ve veliler ($\bar{X}=4,03$) “Çok” düzeyinde katılmaktadırlar.

“FATİH Projesi aileleri bilişim teknolojileriyle tanıştıracaktır.” ifadesine öğretmenler ($\bar{X}=2,95$), “Orta” düzeyde katılmışlardır. Öğrenci ve veliler FATİH Projesinin aileleri bilişim teknolojileriyle tanıştıracığı düşüncesini öğretmenlere göre daha çok benimsemektedirler. Öğrenci ($\bar{X}=3,54$) veli ($\bar{X}=3,73$) “Çok” düzeyinde görüş bildirmişlerdir. “FATİH Projesi ile veliler çocuklarının gelişimleriyle ilgili daha çok bilgi sahibi olacaklardır” ifadesine öğretmenler ($\bar{X}=2,78$), “Orta” düzeyde katıldıklarını ifade ederken veliler ($\bar{X}=3,54$), “Çok” düzeyinde katılmaktadırlar. “Tablet bilgisayar kullanımı öğretmenlerin sınıf yönetimin olumsuz yönde etkileyecektir.” İfadesine öğretmen ve öğrencilerin görüşlerinin aynı doğrultuda olduğu, her iki grubunda “Orta” düzeyde görüş bildirdikleri vermiş oldukları cevaplardan anlaşılmaktadır (öğretmen ($\bar{X}=2,90$), öğrenci ($\bar{X}=2,87$)). “FATİH Projesi öğretmenler için bir motivasyon kaynağı olacaktır” ifadesine öğretmenler ($\bar{X}=2,54$), “Az” katılmışlardır. Öğrenciler ise öğretmenlerinden farklı olarak ($\bar{X}=2,82$), “Orta” düzeyde katıldıklarını verdikleri cevapla göstermişlerdir.

Öğretmenlerin FATİH Projesiyle ilgili bazı ifadelerle katılım düzeyleri Tablo 4.32’de verilmiştir.

Tablo 4.32 Öğretmenlerin FATİH Projesiyle İlgili İfadelere Katılma Düzeyleri

İfadeler	N	$\bar{X}$	Ss	Katılma düzeyi
FATİH Projesi öğretmenleri elektronik ortamda içerik geliştirmeye teşvik edecektir.	153	3,14	1,10	Orta
FATİH Projesi paylaşım imkânlarıyla öğretmenlerin mesleki gelişimlerini artıracaktır.	153	2,99	1,15	Orta
Bilişim teknolojileri açısından kendini yeterli hissetmeyen öğretmenler FATİH Projesiyle kaygı duyacaklardır.	153	3,20	1,33	Orta
FATİH Projesi öğretmenleri hazırcılığa itecektir.	152	2,93	1,30	Orta
FATİH Projesi ile öğrenciler derste bireysel öğrenme ihtiyaçlarını karşılayabileceklerdir.	154	2,62	1,04	Orta
FATİH Projesi ile öğretmenler, öğrencilerin nasıl daha iyi öğrenebileceklerini göreceklerdir.	153	2,56	1,09	Az

Tabloya göre öğretmenler “FATİH Projesi öğretmenleri elektronik ortamda içerik geliştirmeye teşvik edecektir” ifadesine katılım düzeyleri ($\bar{X}=3,14$). FATİH Projesi paylaşım imkânlarıyla öğretmenlerin mesleki gelişimlerini artıracaktır ($\bar{X}=2,99$), Bilişim teknolojileri açısından kendini yeterli hissetmeyen öğretmenler FATİH Projesiyle kaygı duyacaklardır, ($\bar{X}=3,20$), FATİH Projesi öğretmenleri hazırcılığa itecektir ($\bar{X}=2,93$), FATİH Projesiyle öğrenciler derste bireysel öğrenme ihtiyaçlarını karşılayabileceklerdir. ($\bar{X}=2,62$) ifadelerine “Orta Düzeyde” katılmışlardır. FATİH Projesiyle öğretmenler öğrencilerin nasıl daha iyi öğrenebileceklerini göreceklerdir” ifadesine öğretmenlerin katılımı ($\bar{X}=2,56$) “Az Katılıyorum” düzeyindedir.

Öğrenci, öğretmen ve velilerin FATİH Projesinden Beklentileri

Öğretmen, öğrenci ve velilerin FATİH Projesiyle ilgili beklentileriniz nelerdir? Sorusuna verdikleri açık uçlu cevaplar ilk olarak olumlu, olumsuz ve öneriler şeklinde gruplandırılmış kodlanarak frekanslarıyla birlikte verilmiştir.

Öğretmenlerin FATİH Projesiyle ilgili olumlu beklentileri

		f
1	Başarıyı artıracak olması	3
2	Teknolojinin yardımıyla öğrencilerin görerek öğrenmelerini sağlaması	2
3	Geleceğe ait iyi bireyler yetişmesini sağlayacak olması	1
4	Öğrenci ve öğretmen arasındaki iletişim artacak ve derslerde öğrenme etkili olarak gerçekleşecek	1

Tekrarlanma sıklığı olarak tüm ifadeler içerisinde (n=3), başarıyı artıracak olması (n=2) teknolojinin yardımıyla öğrencilerin görerek öğrenmelerini sağlaması, iyi bireyler yetişmesini sağlaması, öğrenci öğretmen arasındaki iletişimi artıracak olması öğretmenler tarafından ifade edilmiştir.

Öğrencilerin FATİH Projesiyle ilgili olumlu beklentileri olmamıştır.

Velilerin FATİH Projesiyle ilgili olumlu beklentileri

		f
1	Daha iyi bir eğitim standarttı sağlanacaktır.	8
2	Çocuklar kitap taşımaktan kurtulacaklar	6
3	Daha bilgili daha ileri görüşlü bireyler yetiştirilmesi	4
4	Çocuklar derslerine daha yoğunlaşacaktır.	2
5	Öğrencilerin araştırmacı yönleri gelişecektir.	1
6	Öğrencilerin başarıları artacaktır.	1
7	Okur yazar sayısı artacaktır.	1
8	Herkesi teknolojiyle tanıştıracaktır.	1

9	Çocuklara eğitim verilirse iyi amaçlarla kullanılacağını düşünüyorum	1
10	Ben de bir veli olarak tableten yararlanıyorum	1
11	Öğrencilerin derslere daha da odaklanmalarını sağlayacak	1
12	Herkes için eşit eğitim sağlaması	1
13	Tablet bilgisayar beklentim	1

Tekrarlanma sıklığı olarak tüm ifadeler içerisinde (n=8), daha iyi bir eğitim standarttı sağlayacaktır, (n=6) çocuklar kitap taşımaktan kurtulacaklar, (n=4) daha bilgili daha ileri görüşlü bireyler yetiştirilmesi ilk üçte yer alan görüşlerdir

Öğretmenlerin FATİH Projesiyle ilgili olumsuz beklentileri şunlardır.

		f
1	Tabletlerin eğitim öğretime katkısının olmayacağı	3
2	EBA içeriğinin yetersiz olması	3
3	Tabletlerin radyasyon tehlikesi	2
4	Projenin kaldırılacağını düşünüyorum	2
5	FATİH Projesinin teoride çok iyi ancak pratikte çok kötü yansımaları olacağını düşünüyorum	1
6	Öğrencilerin tabletleri yetersiz bulmaları	1
7	Birilerini zengin etme uğruna okulları teknoloji çöplüğüne çevirecek olması	1
8	Tabletlerin çocukları oyuna yönlendirmesi	1
9	Sanal ortamların eğitime katkı sağlayacağını düşünüyorum	1
10	FATİH Projesine harcanan yüksek maliyetlerin eksik olan derslik ve atölyelerin tasarlanmasında kullanılması öğrencilerin faydasına olur	1
11	Alt yapı anlamında eksiklikleri olan öğretmenlere hitap etmediğini düşünüyorum	1
12	Öğretmen öğrenci etkileşimini azaltacağı tehlikesi	1
13	Dünyada pek denenmemiş bir uygulamanın başarılı olacağını düşünmüyorum	1

Tekrarlanma sıklığı olarak tüm ifadeler içerisinde (n=3), tabletlerin eğitim öğretime katkısının olmayacağı ve Eğitim Bilişim Ağının (EBA) içeriğinin yetersiz olması. (n=2) tabletlerin radyasyon tehlikesi, projenin kaldıracağını düşünüyorum ifadeleri frekans sıklığı açısından öne çıkmaktadır.

Öğrencilerin Fatih Projesiyle ilgili olumsuz beklentileri yoktur.

Velilerin Fatih Projesiyle ilgili olumsuz beklentileri şunlardır.

		f
1	Öğrencilerin araştırmacı yönlerini azaltacaktır.	2
2	FATİH Projesi tutarlı ve sonuç verici gözüküyor.	1
3	Öğrencilerde dikkat dağınıklığı olacaktır	1
4	Tabletler ellerinden düşmez oldu iletişim azaldı	1
5	Tablet uygulamasına son verilsin	1
6	Bilgisayarlar sosyal yaşantıyı engelliyor	1
7	Akıllı tahtaların öğrencileri hazırcılığa iteceğini düşünüyorum.	1
8	Kitabın verdiği sıcak duyguyu veremez.	1
9	Projenin gecikmesi	1
10	Projenin ne kadar süreceğinin bilinmemesi	1

Tekrarlanma sıklığı olarak tüm ifadeler içerisinde (n=2), öğrencilerin araştırmacı yönleri azalacaktır. (n=1), FATİH Projesi tutarlı ve sonuç verici gözüküyor, öğrencilerde dikkat dağınıklığı olacağı, tabletlerin çocukların iletişimlerini olumsuz yönde etkileyecek olması, tablet uygulamasına son verilmesi, akıllı tahtaların öğrencileri hazırcılığa itecek olması, kitabın verdiği sıcak duyguyu tabletlerin veremeyeceği ve projenin gecikmesi ve ne kadar süreceğinin bilinmemesi diğer görüşler arasındadır.

Öğretmenlerin FATİH Projesiyle ilgi istekleri şöyledir.

		f
1	Öğretmen ile öğrenci arasındaki tablet ve akıllı tahta arasındaki iletişimin nasıl olacağının açıklanması	2

2	Öğretmenler daha çok bilgilendirilmelidirler.	2
3	Eksiklikleri bir an önce tamamlanmalı ve daha verimli kullanımı amaçlanmalıdır.	2
4	Bu projenin alt yapısının iyi oluşturulmasını bekliyorum ancak bu şekilde öğrencilere faydalı olacaktır.	2
5	FATİH Projesiyle birlikte e-modüllerinde hazırlanması	1
6	Yapılan masrafların boşa gitmemesi	1
7	İnsanların tamamen teknoloji bağımlısı olmamalarının sağlanması	1
8	Projenin uygulanmasıyla ilgili branşlara göre kurslar düzenlenmeli	1
9	Uygulama sonucunda eğitim- öğretime ne kadar faydalı olduğunun ölçülmesi belirlenmesi	1
10	İnternetin %50 indirimli olmasının sağlanması	1
11	Eğitim bilişim Ağında daha çok test sorularının yayınlanması	1
12	Sketchpad, Geogebra gibi geometri ve matematik programlarının star-board ile birlikte kullanılabilmesinin sağlanması	1
13	Tablet bilgisayar dağıtımının yeniden değerlendirilmesi	1
14	Pilot bölgelerde denemeleri yapıp öyle yaygınlaştırılmalı	1

Tekrarlanma sıklığı olarak tüm ifadeler içerisinde (n=2), öğretmen ile öğrenci arasındaki tablet ve akıllı tahta arasındaki iletişimin nasıl sağlanacağına açıklanması ve öğretmenlerin daha çok bilgilendirilmesi, eksikliklerin bir an önce tamamlanması ve daha verimli kullanımının amaçlanması eşit oranda öğretmenler tarafından ifade edilmektedir.

Öğrencilerin FATİH Projesiyle ilgili istekleri şu şekildedir.

		f
1	Projenin zamanında bitirilmesi (tabletlerin bir an önce dağıtılması)	19
2	İnternette hiçbir sitenin yasaklı olmaması	7
3	E-içeriğin zenginleştirilmesi	4
4	Tabletlerle sosyal medyaya iletişimin serbest olması	2

5	Tablet bilgisayarların kontrollerinin sağlanması	2
6	Öğrenciler tablet yazılımını değiştirirse ceza almamalıdır.	1
7	Tabletlerin bakım onarımının kısa sürede sağlanması	1
8	İnternetin indirimli olması	1
9	Tabletlerde zekâ geliştirici oyunlar olmalı	1
10	Öğrencilere tablet bilgisayar verilmesin	1
11	Tabletler içerisinde not tutabileceğimiz saklayıp dosya bileceğimiz programlar olmalı	1
12	Tabletler daha kaliteli olmalı	1
13	Tabletlerin hırsızlığa karşı güvenliği sağlanmalı	1
14	Tabletlerde kamera olmalı derse gelmeyen öğrenci evden takip edebilmeli	1
15	FATİH Projesi her sene geliştirilmelidir.	1
16	Tablet ile eğitimin öğrenciler tarafından bir oyun gibi görülmemesi	1

Tekrarlanma sıklığı olarak tüm ifadeler içerisinde (n=19), projenin zamanında bitirilmesi (tabletlerin bir an önce dağıtılması), öğrenciler tarafından önemli ölçüde dile getirilen bir istek olmuştur. (n=7), internette hiçbir sitenin yasaklı olmaması, (n=4), e-içeriğin zenginleştirilmesi (n=2), tabletlerde sosyal medya iletişiminin serbest olması ve tablet bilgisayarların kontrolünün sağlanması aynı sayıda belirtilen düşüncelerdir.

Velilerin Fatih Projesiyle ilgili olarak istekleri şu şekildedir.

		f
1	İnternetin denetlenebilmesi	9
2	Projenin bir an önce tamamlanması	4
3	10. sınıflara da tablet verilmesi	1
4	Sınıfta kalan öğrencilerdeki tabletlerin durumu aydınlatılmalı	1
5	Ailelere tabletin kontrolünü sağlayacak eğitim verilmesi	1
6	Tabletlerin yanında çantaları da verilmeli	1
7	Öğrencilerin kitap okumalarının sağlanması	4
8	Eğitimde amaç öğrencide merak ve ilgi uyandırmaksa bu amaca yönelik yaratıcı ve eğlendirici programlarla desteklenmelidir.	1

9	Bilişim dersi almayan öğrencilere bilişim dersi verilmelidir.	1
10	Yerli ve yabancı programcılarla iş birliğine gidilerek düzeye uygun materyaller üretiminin sağlanması	
11	Öğretmenlere eğitim verilmesi	1
12	Tabletlerde oyun olmaması gerekir.	1
12	Elektronik kütüphaneler oluşturulmalı	1

Tekrarlanma sıklığı olarak tüm ifadeler içerisinde (n=9), internetin denetlenmesi veliler tarafından en çok dile getirilen istek olmuştur. Projenin zamanında bitirilmesi (tabletlerin bir an önce dağıtılması), veliler tarafından önemli ölçüde dile getirilen bir istek olmuştur. (n=4), diğer ifadeler veliler tarafından (n=1) sıklıkta dile getirilen ifadeler olmuştur.

BÖLÜM V

SONUÇ ve ÖNERİLER

Bu bölümde araştırmadan elde edilen bulgulara dayalı sonuçlar ve bu sonuçlara dayalı olarak geliştirilen önerilere yer verilmiştir.

5.1. Sonuçlar

Araştırmadan elde edilen sonuçlar aşağıda verilmiştir:

1. Velilerin %86,4'ne göre çocukları evde tek başlarına interneti kullanmaktadırlar.
2. Velilerin %62,5'i çocuklarının ödevleri ve dersleri için onlarla birlikte bilgisayar ve interneti kullandıklarını belirtmişlerdir.
3. İnternet bağlantısı olan telefona sahip olma açısından öğrenciler öğretmenlerinden ve velilerinden daha fazla oranda bu tür cep telefonlarını sahiptirler. Bu tür cep telefonlarına sahip olanlar içerisinde cep telefonundan internete girenler içerisinde de öğrenciler ilk sırada gelmektedir. İkinci sırayı öğretmenler almaktadır. Velilerde bu oran %59'a düşmektedir.
4. Öğretmenler ve öğrenciler için FATİH Projesi hakkında bilgi öğrendikleri kaynakların başında okul gelmektedir. Veliler için ise birinci sırada basın gelmektedir. Öğretmenlerin ve öğrencilerin okuldan sonra bilgi edindikleri kaynakların başında basın gelmektedir.
5. Öğretmenlerin %70,5'nin FATİH Projesi hakkında bilgisi vardır. Öğrenciler için bu oran %49,5 veliler için bu oran %32,7'e düşmektedir. "FATİH Projesini duydum ama bu proje hakkında yeterli bilgim yok" ifadesine en yüksek katılım velilerden gelmiştir. Daha sonra %33,3'le öğrenciler ve %26,3'le öğretmenler gelmektedir. Böyle bir projeyi bu anket ile öğrendim diyenler içinde velilerin oranı en yüksektir. Velilerin %24,5'i FATİH Projesini bu anket ile duyduklarını belirtmişlerdir. Öğrenciler için bu oran

%17,2'dir. Öğretmenlerin %3,2'sinin FATİH Projesinden haberleri olmadıklarını belirtmeleri dikkat çekicidir.

6. Öğretmen, öğrenci ve velilerin "FATİH Projesinin neden bu şekilde adlandırıldığı yönündeki görüşleri içerisinde öğretmenlerin %41,1'i, öğrencilerin %18,2'si ve velilerin %10,4'ü bunu bildiklerini ifade etmişlerdir. FATİH Projesinin ne anlama geldiğini bildiğini iddia edenlerin verdikleri cevapların dağılımında öğretmenlerin %91'i doğru bir şekilde tanımlamıştır. Öğrencilerin %18,2'si bu tanımlamayı doğru olarak ifade etmiştir. Velilerin ise %10,4'ü tanımlamayı doğru yapmıştır..
7. Öğretmenlerin %49,7'si tablet bilgisayar kullanmıştır
8. Öğretmenlerin %33,5'i etkileşimli tahta kullanma tecrübesine sahiptirler.
9. Eğitim Bilişim Ağını kullandığını ifade eden öğretmenlerin oranı %30,6'dır.
10. Araştırmaya katılan öğretmenler bilişim teknolojilerini kullanmada kendileri "Kısmen" yeterli bulmaktadırlar.
11. Öğretmenlerin FATİH Projesinin uygulandığı bir okulda daha önce çalışıp çalışmadıklarına, telefonla internete girip girmemelerine, etkileşimli tahta kullanma tecrübelerinin olup olmasına göre FATİH Projesi ortalama algı puanlarına göre görüşleri arasında bir fark yoktur. Öğretmenlerin tablet bilgisayar kullanıp kullanmadıklarına göre FATİH Projesi ortalama algı puanlarına göre görüşleri arasında manidar bir fark mevcuttur.
12. Öğretmenlerin bilişim teknolojileri kullanmada kendilerini yeterli bulma düzeyleri artıkça eğitim bilişim ağını (EBA) kullanma oranları artmaktadır.
13. Öğretmenlerin FATİH Projesinin neyi/neleri amaçladığı konusunda görüşleri içerisinde %81,3'lük bir oranla "Öğretim programlarında bilişim teknolojilerinin etkin kullanımının sağlanması" en düşük oranda katılım ise "Öğretmen ve öğrencilere tablet bilgisayar dağıtılması" %25,2 gelmiştir. Öğrencilere göre en çok amaçlanan %58'lik bir oranla "okulların bilişim teknolojileri alt yapılarının geliştirilmesi gelmektedir. Frekans yoğunluğu açısından ikinci sırayı %57,7 oranında eğitim öğretim içeriklerinin elektronik ortamda hazırlanması ve kullanımının sağlanması gelmektedir. Veliler. Öğretim programlarında bilişim teknolojilerinin etkin olarak kullanılmasını %64,6'lık bir oranla birinci sıra tercih etmişlerdir. İkinci sırada ise %62,6'lık bir oranla Okulların bilişim teknolojileri alt yapılarının geliştirilmesi gelmektedir. Öğretmenlerde düşük bir

katılıma sahip olan öğrencilere tablet bilgisayar dağıtılması öğrencilerde %42,6, velilerde ise %46,5'tir.

14. FATİH Projesi eğitimimiz için bir dönüm noktası ifadesine öğretmenler "Az" düzeyinde katılırken, öğrenci ve veliler bu ifadeye "Orta" düzeyde katılmaktadırlar.
15. FATİH Projesi ülkemizi bilişim teknolojileri kullanımı açısından dünyanın ileri ülkeleri içine dâhil edecektir" ifadesine öğretmenler "Az" düzeyinde katılım gösterirken bu ifadeye veliler "Çok" düzeyinde katılırken, öğrenciler "Orta" düzeyde katılmaktadırlar.
16. "FATİH Projesi dünyaya örnek bir proje olacaktır" ifadesine öğretmenlerin katılımı diğer gruplara göre daha düşüktür. Öğretmenler "Az" düzeyinde katılırken öğrenci ve velilerin katılım düzeyi "Orta" düzeydedir.
17. "FATİH Projesi uzun yıllar devam edecektir" ifadesine öğretmenler "Az" düzeyinde katılmışlardır. Öğrenci ve veliler "Orta" düzeyde bu ifadeye katılım göstererek projenin devamlılığı açısından daha iyimser düşündüklerini göstermişlerdir.
18. FATİH Projesi eğitimde fırsat eşitliği sağlanmasında yardımcı olacaktır" ifadesine öğretmenler "Az" düzeyinde katılmışlardır. Öğrenci ve velilerin katılımı öğretmenlere göre daha yüksektir. Her iki grup ifadeye "Orta" düzeyde katılmaktadırlar.
19. "FATİH Projesi ile kitaplar yerlerini elektronik kitaplara bırakacaktır" ifadesine öğretmenler "Orta" düzeyde katılmışlardır. Kitapların yerlerini elektronik kitaplara bırakacağı düşüncesinin daha fazla öğrenci ve velilerde olduğu anlaşılmaktadır.
20. FATİH Projesi ülkemizin insan kaynağı potansiyelini geliştirecektir" ifadesine öğrenciler "Orta" düzeyde katılırken, öğretmenlerin katılım düzeyi "Az" düzeyindedir. FATİH Projesinin böyle bir misyon taşıdığını en fazla katılan grup veliler olmuştur.
21. "FATİH Projesiyle ile eğitim her yerde ve her zaman mümkün olabilecektir" ifadesine öğretmen ve öğrencilerin katılım düzeyleri "Orta" düzeydedir. Veliler bu ifadeye "Çok" düzeyinde katıldıklarını verdikleri cevaplarla göstermişlerdir.
22. "FATİH Projesi öğrenciler için bir motivasyon kaynağı olacaktır" ifadesine öğrenci ve veliler "Çok" düzeyinde katılmışlardır. Öğretmenlerin katılım düzeyi öğrenci ve velilere göre daha düşüktür. Öğretmenler bu ifadeye "Orta" düzeyde katılmaktadırlar. Literatürde bilişim teknolojilerinin öğrencilerin motivasyonlarını artırdığını dair bilgiler bulunmasına rağmen öğretmenlerin katılımının "Orta" düzeyde olması dikkat çekicidir.
23. "FATİH Projesindeki tablet bilgisayar uygulaması öğrencilerin sosyalleşme düzeylerini azaltacaktır" ifadesine öğretmen, öğrenci ve velilerin "Orta" düzeyde katıldıkları

anlaşılmaktadır. Grupların tablet bilgisayarların sosyalleşme açısından sorunlara yol açacağına dair bir takım düşüncelere sahip oldukları ifade edilebilir.

24. “FATİH Projesi öğrencileri hazırcılığa itecektir” ifadesine en yüksek katılım velilerden gelmiştir. Veliler bu ifadeye “Çok” düzeyinde katılmaktadırlar. Velilerin bu yönde az da olsa çekincelerin olduğu söylenebilir. Öğretmen ve veliler ise “Orta” düzeyde katıldıkların verdikleri cevaplarla göstermişlerdir.
25. “FATİH Projesi öğrenci başarılarını artıracaktır” ifadesine en yüksek katılım velilerden gelmiştir. Veliler “Çok” düzeyinde ifadeye katılırken öğretmenler “Az”, öğrenciler ise “Orta” düzeyde bu ifadeye katılmaktadırlar.
26. “FATİH Projesi öğrencilere nasıl daha iyi öğrenebilecekleri konusunda yol gösterecektir” ifadesine öğretmenlerin “Az” katıldıkları, öğrencilerin “Orta” düzeyde katıldıkları en yüksek katılım velilerden gelmiştir. Veliler “Çok” düzeyinde ifadeye katılmışlardır.
27. “FATİH Projesi öğrencilerin araştırmacı yönlerini geliştirecektir” ifadesine öğretmenler “Orta” düzeyde katılmışlardır. Öğrenci ve velilerin katılım düzeyleri öğretmenlere göre daha yüksektir. Her iki grup “Çok” düzeyinde bu ifadeye katılmaktadırlar.
28. “Tablet bilgisayarlar öğrencilerin kitap okuma alışkanlıklarını azaltacaktır” ifadesine öğretmenlerin katılım düzeyleri “Çok” katılıyorum şeklindedir. Öğretmenlerin öğrencilerin kitap okuma alışkanlıklarının azalacağına yönelik kaygılarının olduğu ifade edilebilir. Öğrenci ve velilerin katılım düzeyleri ise “Orta” düzeydedir.
29. “Tablet bilgisayarlar öğrenciler arasındaki iş birliğini ve paylaşımı artıracaktır” ifadesine öğretmenler “Az” düzeyinde katılmışlardır. Öğrenci ve velilerin katılım düzeyleri öğretmenlere göre yüksektir. Bu gruplar “Orta” düzeyde bu ifadeye katılmışlardır.
30. “FATİH Projesi öğrencilerin okula karşı ilgilerini artıracaktır” ifadesine öğretmenlerin katılımları “Az” şeklinde iken öğrenci ve velilerin katılım düzeyi “Orta” şeklindedir.
31. “FATİH Projesi ile engelli öğrencilerin de eğitim ihtiyaçları karşılanabilecektir” ifadesine tüm grupların katılım düzeyleri “Çok” düzeyindedir.
32. “FATİH Projesi aileleri bilişim teknolojileriyle tanıştıracaktır” ifadesin öğretmenler “Orta” düzeyde katılmaktadırlar. Öğrenci ve veliler ise “Çok” düzeyinde katılmaktadırlar.

33. “FATİH projesiyle veliler çocuklarının gelişimleriyle ilgili daha çok bilgi sahibi olacaklardır” ifadesine öğretmenler “Orta” düzeyde katılmışlardır. Velilerin katılım düzeyi öğretmenlere göre yüksektir. Veliler bu ifadeye “Çok” düzeyinde katılmaktadırlar.
34. “Tablet bilgisayar kullanımı öğretmenlerin sınıf yönetimini olumsuz yönde etkileyecektir” ifadesine öğretmen ve öğrencilerin katılım düzeyi “Orta” düzeyde katıyorum şeklindedir.
35. FATİH Projesi öğretmenler için bir motivasyon kaynağı olacaktır” ifadesine öğretmenler “Az” katılırken, öğrencilerin katılımı daha yüksektir. Öğrenciler “Orta” düzeyde katılmışlardır.
36. “FATİH Projesi öğretmenleri elektronik ortamda içerik geliştirmeye teşvik edecektir” ifadesine öğretmenler “Orta” düzeyde katılmışlardır. Öğretmenlerin içerik geliştirme için FATİH Projesinin etkisi olduğunu düşündükleri ifade edilebilir.
37. FATİH Projesi paylaşım imkânlarıyla öğretmenlerin mesleki gelişimlerini artıracaktır” ifadesine öğretmenlerin katılımı “Orta” düzeydedir. Paylaşım imkânlarının artması ile mesleki gelişim düzeylerinin artacağı düşüncesine öğretmenlerin bu düzeyde katılım göstermeleri manidardır.
38. “Bilişim teknolojileri açısından kendini yeterli hissetmeyen öğretmenler FATİH Projesiyle kaygı duyacaklardır” ifadesine öğretmenler “Orta” düzeyde katılmaktadırlar. Öğretmenlerin bilgi iletişim teknolojilerini kullanmada bir takım sıkıntılarının olmasının FATİH Projesine olan bakış açılarını etkilediği ifade edilebilir.
39. “FATİH Projesi öğretmenleri hazırcılığa itecektir” ifadesine öğretmenler “Orta” düzeyde katılmaktadırlar. FATİH Projesiyle öğretmenlerin bir kısmının işinin kolaylaştığına dair düşüncelerin az da olsa olduğu ifade edilebilir.
40. “FATİH Projesi ile öğrenciler derste bireysel öğrenme ihtiyaçlarının karşılayabileceklerdir” ifadesine öğretmenler “Orta” düzeyde katılmaktadırlar.
41. “FATİH Projesi ile öğretmenler, öğrencilerin nasıl daha iyi öğrenebileceklerini göreceklerdir” ifadesine öğretmenler “Az” düzeyinde katılmaktadırlar.
42. Öğretmenlerin FATİH Projesiyle ilgili olumlu beklentileri içerisinde, başarıyı artıracak olması (n=3), teknolojinin yardımıyla öğrencilerin görerek öğrenmelerini sağlaması (n=2) gelmektedir. Velilerin FATİH Projesinden olumlu beklentileri içerisinde Daha iyi

bir eğitim standarttı sağlanacaktır (n=8), çocuklar kitap taşımaktan kurtulacaklardır (n=6) ilk başta gelen beklentileridir.

43. Öğretmenlerin FATİH Projesiyle ilgili olumsuz beklentileri içerisinde Tabletlerin eğitim-öğretime katkısının olmayacağı (n=3) ve Eğitim Bilişim Ağının (EBA) içeriğinin yetersiz olması gelmektedir (n=3). Velilerin FATİH Projesiyle ilgili olarak olumsuz beklentileri içerisinde öğrencilerin araştırmacı yönlerini azaltacaktır. (n=2)
44. Öğretmenlerin FATİH Projesiyle ilgili istekleri arasında frekans yoğunluğu olarak öğretmen ile öğrenci arasındaki tablet ve etkileşimli tahta iletişiminin nasıl olacağına açıklanması (n=2), öğretmenlerin daha çok bilgilendirilmesi (n=2), eksiklerin bir an önce tamamlanarak ve daha verimli kullanılması amaçlanmalıdır (n=2) gelmektedir. Öğrencilerin FATİH Projesiyle ilgili istekleri içerisinde frekans yoğunluğu açısından projenin zamanında bitirilmesi (tabletlerin bir an önce dağıtılması) gelmektedir (n=19), internette hiçbir sitenin yasaklı olmaması (n=7) gelmektedir. Velilerin FATİH Projesiyle ilgili istekleri arasında internetin denetlenmesi (n=9). Projenin bir an önce tamamlanması gelmektedir (n=4)

5.2 ÖNERİLER

1. Öğretmenlerin bilgi iletişim teknolojilerini kullanma açısından kendilerini kısmen yeterli bulmaları nedeniyle öğretmenlerin bilgi iletişim teknolojilerini kullanma yeterliliklerini saptamak ve geliştirmek için önlemler alınması gerekmektedir. Öğretmenlerin teknoloji kullanmada kendilerini bu düzeyde görmeleri onların FATİH Projesine olan algılarını da etkilediği ifade edilebilir. Öğretmenlerin yeterlilik düzeylerini artırıcı çalışmaların özellikle hizmeti içi eğitim ve paylaşım platformlarının artırılması gerekmektedir.
2. FATİH Projesi için toplumun daha çok bilgilendirilmesi ve toplumdaki FATİH Projesi için gelebilecek tüm katkıları sağlayabilecek bir organizasyon sağlanmalıdır.
3. FATİH Projesi ön uygulama çalışmaları sonuçları tüm kamuoyuyla özellikle üniversite camiası ile paylaşılmalıdır.
4. Kamuoyunun FATİH Projesinden neler beklediği konusunda araştırmalar yapılmalıdır.
5. FATİH Projesindeki olası gecikmelerin özellikle öğrencileri olumsuz etki etmesi nedeniyle zamanlamaya dikkat edilmelidir.

6. Meslek liselerinde FATİH Projesinin tanıtımına daha fazla önem verilmesi gerekir.
7. Tablet bilgisayar konusunda öğretmen ve velilerin çekinceleri dikkate alınmalı. Bu kesimlere tabletle ilgili bilgilendirme yapılmalıdır.
8. Tablet bilgisayarların aileler tarafından ne şekilde ve ne ölçüde kullanıldığına dair araştırmalar yapılmalıdır.
9. FATİH Projesiyle ilgili olarak akademik toplantılar düzenlenmelidir.
10. FATİH Projesini topluma bilgilendirme amacıyla basın ve sosyal medya etkin olarak kullanılmalıdır.
11. FATİH Projesi ön uygulamasındaki başarılı uygulamaların öğretmenlere tanıtımı yapılmalıdır.
12. Öğretmenlere teknolojiyle derslerini nasıl entegre edeceklerine dair uygulamalar tanıtılmalıdır.
13. Ailelerin hayat boyu eğitim kapsamında bilgi iletişim teknolojileri yeterlilikleri kurslarla artırılmalıdır.
14. FATİH Projesinden direkt ve dolaylı olarak ne kadar bir nüfus topluluğunun yararlanacağı hesaplanıp buna göre stratejilerin geliştirilmesine çalışılmalıdır.
15. FATİH Projesinin eğitim sistemimizde hangi alanlarda ne kadarlık katkı yapacağı projenin indikatörleri olarak belirlenip projenin performansı buna göre ölçülmelidir.

Kaynakça

Çağlar (2012). Yeni Medya Dolayımı Eğitim Ortamında Fatih Projesi Öğretmenlerinin Pedagojik Uygulamalarının Uluslararası Öğretmen Standartları ile Karşılaştırılması Basılmamış Yüksek Lisans Tezi Kadir Has Üniversitesi

Eğitim Teknolojileri Genel Müdürlüğü, (2004). Temel Eğitim Programı, Bilgi ve İletişim Raporu.

<http://www.ceibal.org.uy/docs/FULLAN-Ceibal-English.pdf>

http://1to1.eun.org/c/document_library/get_file?uuid=5a2f9968-94d3-4176-8e68-86f6fa53d924&groupId=10334

<https://ec.europa.eu/digital-agenda/sites/digitalagenda/files/Turkey%20country%20profile.pdf>

(31/07/2013 tarihinde indirildi)

http://files.eun.org/netbooks/Acer_Netbook_Study.pdf

<http://shareit.yhgfl.net/nlincs/edcblog/2010/01/free-laptops-and-broadband-for-270000-families-dcsf-press-release/>

http://siteresources.worldbank.org/EDUCATION/Resources/WorldBank_eSchoolProgramPortugal.pdf (10/05/2012 tarihinde indirildi)

İnceoğlu, M. (2010) Tutum, Algı, İletişim Beykent Üniversitesi Yayınları NO:69 İstanbul

Projeler Koordinasyon Başkanlığı (2007) BT Entegrasyonu Temel Araştırması

Türkiye İstatistik Kurumu Başkanlığı (2012) Hane Halkı Bilişim Teknolojileri Kullanım Araştırması.

Türkiye İstatistik Kurumu Başkanlığı (2013) Hane Halkı Bilişim Teknolojileri Kullanım Araştırması.

EKLER

1-Öğretmen Anketi

2-Öğrenci Anketi

3-Veli Anketi

Ek-1**EĞİTİMDE FATİH PROJESİ'NE İLİŞKİN ALGI DÜZEYİ VE ALGININ
YÖNETİMİ ARAŞTIRMASI****ÖĞRETMEN ANKETİ**

Sayın Öğretmenim,

Bu anket, Bakanlığımızca yürütülen Eğitimde FATİH Projesi'nin sizler tarafından nasıl değerlendirildiğine ilişkin bir araştırmaya veri toplamak için hazırlanmıştır. Ankette yer alan sorulara vereceğiniz cevaplar başka hiçbir kurum ya da kişiye verilmeyecektir. Her bir soruyu dikkatle okuduktan sonra size en uygun olan seçeneği "X" ile işaretleyiniz. Açık uçlu soruları da cevaplandırmanız araştırmanın daha sağlıklı yürütülmesine katkı sağlayacaktır.

Anketin üzerine adınızı yazmanız gerekmektedir. Katkılarınız için teşekkür ederiz.

Millî Eğitim Bakanlığı

Yenilik ve Eğitim Teknolojileri Genel Müdürlüğü

BİRİNCİ BÖLÜM**KİŞİSEL BİLGİLER**

1.1. Cinsiyetiniz:

E ( )

K ( )

1.2. Görev yaptığınız

İl: .....

İlçe: .....

1.3. Görev yaptığınız okul aşağıdakilerden hangisidir?

- İlkokul ( )
 Ortaokul ( )
 Genel Lise ( )
 Meslek Lisesi ( )

1.4. Branşınız:

- ( ) Sınıf öğretmeni
 ( ) Branş öğretmeni (Lütfen branşınızı belirtiniz): .....

1.5. Öğretmenlikteki hizmet süreniz:

- 1-5 yıl ( ) 6-10 yıl ( ) 11-15 yıl ( ) 16-20 yıl ( ) 21 yıl ve üzeri ( )

1.6. Bilgisayar kullanıyor musunuz?

- Evet ( ) Hayır ( )

1.7. Evinizde bilgisayarınız var mı?

- Evet ( ) Hayır ( )

1.8. Evdeki bilgisayarınızın internet bağlantısı var mı?

- Evet ( ) Hayır ( )

1.9. İnternet bağlantısı olan telefona sahip misiniz?

- Evet ( ) Hayır ( )

1.10. Yukarıdaki soruya verdiğiniz cevap “evet” ise; telefonla internete giriyor musunuz?

- Evet ( ) Hayır ( )

İKİNCİ BÖLÜM

FATİH PROJESİ İLE İLGİLİ BİLGİ DÜZEYİ

2.1. Bilişim teknolojilerini (BT) kullanmada kendinizi ne düzeyde yeterli görüyorsunuz?

Hiç ( ) Az ( ) Kısmen ( ) Oldukça ( ) Tamamen ( )

2.2. FATİH Projesinin uygulandığı bir okulda çalıştınız mı?

Evet ( ) Hayır ( )

2.3. Etkileşimli tahta kullanma tecrübeniz var mı?

Evet ( ) Hayır ( )

2.4. Tablet bilgisayar kullanma tecrübeniz var mı?

Evet ( ) Hayır ( )

2.5. Eğitim Bilişim Ağı (EBA) web sitesini kullanıyor musunuz?

Evet ( ) Hayır ( )

2.6. FATİH Projesi hakkında bilgi sahibi olma durumunuz aşağıdakilerden hangisine uymaktadır?

( ) Böyle bir projenin olduğunu bu anket ile öğrendim (*cevabınız bu madde ise ankete devam etmeyiniz*).

( ) FATİH Projesi'ni duydum ama bu proje hakkında yeterli bilgim yok.

( ) FATİH Projesi hakkında bilgim var.

2.7. Bu bilgiyi nereden öğrendiğinizi aşağıda belirtiniz (*birden fazla seçeneği işaretleyebilirsiniz*).

( ) Basından

( ) Çevremdekilerden

( ) Siyasetçilerden

( ) Okuldan

İnternetten

Diğer (*belirtiniz*): .....

2.8. FATİH Projesi'nin neden bu şekilde adlandırıldığını biliyor musunuz?

Evet

Hayır

Cevabınız Evet ise nedenini açıklayınız: .....

2.9. Sizce FATİH Projesi neyi/neleri amaçlamaktadır? (*birden fazla seçeneği işaretleyebilirsiniz*)

Öğretmen ve öğrencilere tablet bilgisayar dağıtılması,

Okulların bilişim teknolojileri alt yapılarının geliştirilmesi,

Öğretim programlarında bilişim teknolojilerinin etkin kullanımının sağlanması,

Öğretmenlerin derslerde bilişim teknolojilerinin kullanımında yetkin olmalarının sağlanması,

Bilinçli, güvenli, yönetilebilir ve ölçülebilir bilişim teknolojilerinin ve internet kullanımının sağlanması,

Eğitim-öğretim içeriklerinin elektronik ortamda hazırlanması ve kullanılmasının sağlanması.

Başka (*varsa belirtiniz*): .....

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

FATİH PROJESİ İLE İLGİLİ ALGI DÜZEYİ

FATİH Projesi ile ilgili aşağıdaki ifadelere ne düzeyde katıldığınızı (X) koyarak belirtiniz.

İfadeler	Hiç katılmıyorum	Az katılıyorum	Orta düzeyde katılıyorum	Çok katılıyorum	Tamamen katılıyorum
3.1 FATİH Projesi eğitimimiz için bir dönüm noktası olacaktır.	( )	( )	( )	( )	( )
3.2 FATİH Projesi ülkemizi bilişim teknolojileri kullanımı açısından dünyanın ileri ülkeleri içine dâhil edecektir.	( )	( )	( )	( )	( )
3.3 FATİH Projesi dünyaya örnek bir proje olacaktır.	( )	( )	( )	( )	( )
3.4 FATİH Projesi uzun yıllar devam edecektir.	( )	( )	( )	( )	( )
3.5 FATİH Projesi eğitimde fırsat eşitliği sağlanmasına yardımcı olacaktır.	( )	( )	( )	( )	( )
3.6 FATİH Projesi ile kitaplar yerlerini elektronik kitaplara bırakacaktır.	( )	( )	( )	( )	( )
3.7 FATİH Projesi ülkemizin insan kaynağı potansiyelini geliştirecektir.	( )	( )	( )	( )	( )
3.8 FATİH Projesi ile eğitim her yerde ve her zaman mümkün olabilecektir.	( )	( )	( )	( )	( )
3.9 FATİH Projesi öğrencilerin geleceğe hazırlanmasına katkıda bulunacaktır	( )	( )	( )	( )	( )
3.10 FATİH Projesi öğretmenleri elektronik ortamda içerik geliştirmeye teşvik edecektir.	( )	( )	( )	( )	( )
3.11 FATİH Projesi paylaşım imkânlarıyla öğretmenlerin mesleki gelişimlerini artıracaktır.	( )	( )	( )	( )	( )
3.12 Bilişim teknolojileri açısından kendini yeterli hissetmeyen öğretmenler FATİH Projesi ile kaygı duyacaklardır.	( )	( )	( )	( )	( )
3.13 Tablet bilgisayar kullanımı öğretmenlerin sınıf yönetimini olumsuz yönde etkileyecektir.	( )	( )	( )	( )	( )
3.14 FATİH Projesi <u>öğretmenler</u> için bir motivasyon kaynağı olacaktır.	( )	( )	( )	( )	( )
3.15 FATİH Projesi <u>öğrenciler</u> için bir motivasyon kaynağı olacaktır.	( )	( )	( )	( )	( )

3.16	FATİH Projesi'ndeki tablet bilgisayar uygulaması öğrencilerin sosyalleşme düzeylerini azaltacaktır.	( )	( )	( )	( )	( )
3.17	FATİH Projesi <u>öğretmenleri</u> hazırcılığa itecektir.	( )	( )	( )	( )	( )
3.18	FATİH Projesi <u>öğrencileri</u> hazırcılığa itecektir.	( )	( )	( )	( )	( )
	İfadeler	Hiç katılmıyorum	Az katılıyorum	Orta düzeyde katılıyorum	Çok katılıyorum	Tamamen katılıyorum
3.19	FATİH Projesi ile öğrenciler derste bireysel öğrenme ihtiyaçlarını karşılayabileceklerdir.	( )	( )	( )	( )	( )
3.20	FATİH Projesi öğrenci başarılarını artıracaktır.	( )	( )	( )	( )	( )
3.21	FATİH Projesi ile <u>öğretmenler</u> , öğrencilerin nasıl daha iyi öğrenebileceklerini göreceklerdir.	( )	( )	( )	( )	( )
3.22	FATİH Projesi öğrencilere nasıl daha iyi öğrenebilecekleri konusunda yol gösterecektir.	( )	( )	( )	( )	( )
3.23	FATİH Projesi öğrencilerin araştırmacı yönlerini geliştirecektir.	( )	( )	( )	( )	( )
3.24	Tablet bilgisayarlar öğrencilerin kitap okuma alışkanlıklarını azaltacaktır.	( )	( )	( )	( )	( )
3.25	Tablet bilgisayarlar öğrenciler arasındaki iş birliğini ve paylaşımı artıracaktır.	( )	( )	( )	( )	( )
3.26	FATİH Projesi öğrencilerin okula karşı ilgilerini artıracaktır.	( )	( )	( )	( )	( )
3.27	FATİH Projesi ile engelli öğrencilerin de eğitim ihtiyaçları karşılanabilecektir.	( )	( )	( )	( )	( )
3.28	FATİH Projesi aileleri bilişim teknolojileriyle tanıştıracaktır.	( )	( )	( )	( )	( )
3.29	FATİH Projesi ile veliler çocuklarının gelişimleriyle ilgili daha çok bilgi sahibi olacaklardır.	( )	( )	( )	( )	( )

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

FATİH PROJESİ İLE İLGİLİ BEKLENTİLER

Yukarıda verilen ifadelerin dışında FATİH Projesi'nden beklentileriniz nelerdir?

EĞİTİMDE FATİH PROJESİ'NE İLİŞKİN ALGI DÜZEYİ VE ALGININ YÖNETİMİ ARAŞTIRMASI

ÖĞRENCİ ANKETİ

Sevgili Öğrenci,

Bu anket, Bakanlığımızca yürütülen Eğitimde FATİH Projesi'nin sizler tarafından nasıl değerlendirildiğine ilişkin bir araştırmaya veri toplamak için hazırlanmıştır. Ankette yer alan sorulara vereceğiniz cevaplar başka hiçbir kurum ya da kişiye verilmeyecektir. Her bir soruyu dikkatle okuduktan sonra size en uygun olan seçeneği “X” ile işaretleyiniz. Açık uçlu soruları da cevaplandırmanız araştırmanın daha sağlıklı yürütülmesine katkı sağlayacaktır.

Anketin üzerine adınızı yazmanız gerekmektedir. Katkılarınız için teşekkür ederiz.

Millî Eğitim Bakanlığı

Yenilik ve Eğitim Teknolojileri Genel Müdürlüğü

BİRİNCİ BÖLÜM

KİŞİSEL BİLGİLER

1.1. Cinsiyetiniz:

E ( )

K ( )

1.2. Yaşadığınız

İl: .....

İlçe: .....

1.3. Okuduğunuz okul aşağıdakilerden hangisidir?

İlkokul ( )

Ortaokul ( )

Genel Lise ( )

Meslek Lisesi ( )

1.4. Sınıf Düzeyiniz:

1.Sınıf ( ) 2.Sınıf ( ) 3.Sınıf ( ) 4.Sınıf ( ) 5.Sınıf ( ) 6.Sınıf ( )

7.Sınıf ( ) 8.Sınıf ( ) 9.Sınıf ( ) 10.Sınıf ( ) 11.Sınıf ( ) 12.Sınıf ( )

1.5. Bilgisayar kullanıyor musunuz?

Evet ( )

Hayır ( )

1.6. Evinizde bilgisayarınız var mı?

Evet ( )

Hayır ( )

1.7. Evdeki bilgisayarınızın internet bağlantısı var mı?

Evet ( )

Hayır ( )

1.8. İnternet bağlantısı olan telefona sahip misiniz?

Evet ( )

Hayır ( )

1.9. Yukarıdaki soruya verdiğiniz cevap “evet” ise; telefonla internete giriyor musunuz?

Evet ( )

Hayır ( )

İKİNCİ BÖLÜM

FATİH PROJESİ İLE İLGİLİ BİLGİ DÜZEYİ

2.1. FATİH projesi hakkında bilgi sahibi olma durumunuz aşağıdakilerden hangisine uymaktadır?

Böyle bir projenin olduğunu bu anket ile öğrendim *(cevabınız bu madde ise ankete devam etmeyiniz).*

FATİH Projesi'ni duydum ama bu proje hakkında bilgim yok.

FATİH Projesi hakkında bilgim var.

2.2. Bu bilgiyi nereden öğrendiğinizi aşağıda belirtiniz *(birden fazla seçeneği işaretleyebilirsiniz).*

Basından

Çevremdekilerden

Siyasetçilerden

Okuldan

İnternette

Diğer *(belirtiniz):* .....

2.3. FATİH Projesi'nin neden bu şekilde adlandırıldığını biliyor musunuz?

Evet

Hayır

Cevabınız "Evet" ise nedenini açıklayınız: .....

2.4. Sizce FATİH Projesi neyi/neleri amaçlamaktadır? *(birden fazla seçeneği işaretleyebilirsiniz)*

Öğretmen ve öğrencilere tablet bilgisayar dağıtılması,

- Okulların bilişim teknolojileri alt yapılarının geliştirilmesi,
- Öğretim programlarında bilişim teknolojilerinin etkin kullanımının sağlanması,
- Öğretmenlerin derslerde bilişim teknolojilerinin kullanımında yetkin olmalarının sağlanması,
- Bilinçli, güvenli, yönetilebilir ve ölçülebilir bilişim teknolojilerinin ve internet kullanımının sağlanması,
- Eğitim-öğretim içeriklerinin elektronik ortamda hazırlanması ve kullanılmasının sağlanması.
- Başka (varsa belirtiniz): .....

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

FATİH PROJESİ İLE İLGİLİ ALGI DÜZEYİ

FATİH Projesi ile ilgili aşağıdaki ifadelere ne düzeyde katıldığınızı (X) koyarak belirtiniz.

İfadeler	Hiç katılmıyorum	Az katılıyorum	Orta düzeyde katılıyorum	Çok katılıyorum	Tamamen katılıyorum
3.1 FATİH Projesi eğitimimiz için bir dönüm noktası olacaktır.	( )	( )	( )	( )	( )
3.2 FATİH Projesi ülkemizi bilişim teknolojileri kullanımı açısından dünyanın ileri ülkeleri içine dâhil edecektir	( )	( )	( )	( )	( )
3.3 FATİH Projesi dünyaya örnek bir proje olacaktır.	( )	( )	( )	( )	( )
3.4 FATİH Projesi uzun yıllar devam edecektir.	( )	( )	( )	( )	( )
3.5 FATİH Projesi eğitimde fırsat eşitliği sağlanmasına yardımcı olacaktır.	( )	( )	( )	( )	( )
3.6 FATİH Projesi ile kitaplar yerlerini elektronik kitaplara bırakacaktır.	( )	( )	( )	( )	( )
3.7 FATİH Projesi ülkemizin insan kaynağı potansiyelini geliştirecektir.	( )	( )	( )	( )	( )
3.8 FATİH Projesi ile eğitim her yerde ve her zaman mümkün olabilecektir.	( )	( )	( )	( )	( )
3.9 FATİH Projesi öğrencilerin geleceğe hazırlanmasına katkıda bulunacaktır	( )	( )	( )	( )	( )
3.10 Tablet bilgisayar kullanımı öğretmenlerin sınıf yönetimini olumsuz yönde etkileyecektir.	( )	( )	( )	( )	( )
3.11 FATİH Projesi <u>öğretmenler</u> için bir motivasyon kaynağı olacaktır.	( )	( )	( )	( )	( )
3.12 FATİH Projesi <u>öğrenciler</u> için bir motivasyon kaynağı olacaktır.	( )	( )	( )	( )	( )
3.13 FATİH Projesi'ndeki tablet bilgisayar uygulaması öğrencilerin sosyalleşme düzeylerini azaltacaktır.	( )	( )	( )	( )	( )
3.14 FATİH Projesi öğrencileri hazırcılığa itecektir.	( )	( )	( )	( )	( )
3.15 FATİH Projesi ile öğrenciler derste kendi ihtiyaç duydukları konuları öğrenebileceklerdir.	( )	( )	( )	( )	( )

3.16	FATİH Projesi öğrenci başarılarını artıracaktır.	( )	( )	( )	( )	( )
3.17	FATİH Projesi öğrencilere nasıl daha iyi öğrenebilecekleri konusunda yol gösterecektir.	( )	( )	( )	( )	( )
3.18	FATİH Projesi öğrencilerin araştırmacı yönlerini geliştirecektir.	( )	( )	( )	( )	( )
3.19	Tablet bilgisayarlar öğrencilerin kitap okuma alışkanlıklarını azaltacaktır.	( )	( )	( )	( )	( )
3.20	Tablet bilgisayarlar öğrenciler arasındaki iş birliğini ve paylaşımı artıracaktır.	( )	( )	( )	( )	( )
3.21	FATİH Projesi öğrencilerin okula karşı ilgilerini artıracaktır.	( )	( )	( )	( )	( )
3.22	FATİH Projesi ile engelli öğrencilerin de eğitim ihtiyaçları karşılanabilecektir.	( )	( )	( )	( )	( )
3.23	FATİH Projesi aileleri bilişim teknolojileriyle tanıştıracaktır.	( )	( )	( )	( )	( )

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

FATİH PROJESİ İLE İLGİLİ BEKLENTİLER

Yukarıda verilen ifadelerin dışında FATİH Projesi'nden beklentileriniz nelerdir?

EĞİTİMDE FATİH PROJESİ'NE İLİŞKİN ALGI DÜZEYİ VE ALGININ YÖNETİMİ ARAŞTIRMASI

VELİ ANKETİ

Sayın Veli,

Bu anket, Bakanlığımızca yürütülen Eğitimde FATİH Projesi'nin sizler tarafından nasıl değerlendirildiğine ilişkin bir araştırmaya veri toplamak için hazırlanmıştır.

Birden fazla öğrencinin velisi olabilirsiniz. Lütfen anketi size getiren, velisi olduğunuz çocuğunuzu dikkate alarak cevaplandırınız. Ankette yer alan sorulara vereceğiniz cevaplar başka hiçbir kurum ya da kişiye verilmeyecektir.

Her bir soruyu dikkatle okuduktan sonra size en uygun olan seçeneği “X” ile işaretleyiniz. Açık uçlu soruları da cevaplandırmanız araştırmanın daha sağlıklı yürütülmesine katkı sağlayacaktır.

Anketin üzerine adınızı yazmanız gerekmemektedir. Katkılarınız için teşekkür ederiz.

Milli Eğitim Bakanlığı

Yenilik ve Eğitim Teknolojileri Genel Müdürlüğü

BİRİNCİ BÖLÜM

KİŞİSEL BİLGİLER

1.1. Cinsiyetiniz:

1.2. Yaşadığınız

İl: .....

İlçe: .....

1.3. Eğitim durumunuz:

Bir okul bitirmedim ( )

İlkokul ( )

İlköğretim/Ortaokul ( )

Lise ( )

Yüksekokul/Fakülte ( )

Yüksek lisans/Doktora ( )

1.4. Velisi olduğunuz öğrencinin okuduğu okul aşağıdakilerden hangisidir?

İlkokul ( )

Ortaokul ( )

Genel Lise ( )

Meslek Lisesi ( )

1.5. Velisi olduğunuz öğrencinin okuduğu sınıf düzeyi:

1.Sınıf ( )

2.Sınıf ( )

3.Sınıf ( )

4.Sınıf ( )

5.Sınıf ( )

6.Sınıf ( )

7.Sınıf ( ) 8.Sınıf ( ) 9.Sınıf ( ) 10.Sınıf ( ) 11.Sınıf ( ) 12.Sınıf ( )

1.6. Velisi olduğunuz öğrenciyle akrabalık dereceniz:

Annesi ( ) Babası ( ) Diğer (belirtiniz): .....

1.7. Bilgisayar kullanıyor musunuz?

Evet ( ) Hayır ( )

1.8. Evinizde bilgisayarınız var mı?

Evet ( ) Hayır ( )

1.9. Evdeki bilgisayarınızın internet bağlantısı var mı?

Evet ( ) Hayır ( )

1.10. İnternet bağlantısı olan telefona sahip misiniz?

Evet ( ) Hayır ( )

1.11. Yukarıdaki soruya verdiğiniz cevap “evet” ise; telefonla internete giriyor musunuz?

Evet ( ) Hayır ( )

1.12. Çocuğunuzun ödevleri ve dersleri için onunla birlikte bilgisayar ve internet kullanıyor musunuz?

Evet ( ) Hayır ( )

1.13. Çocuğunuzun evde tek başına bilgisayarı ve interneti kullanır mı?

Evet ( ) Hayır ( )

İKİNCİ BÖLÜM

FATİH PROJESİ İLE İLGİLİ BİLGİ DÜZEYİ

2.1. FATİH Projesi hakkında bilgi sahibi olma durumunuz aşağıdakilerden hangisine uymaktadır?

( ) Böyle bir projenin olduğunu bu anket ile öğrendim (*cevabınız bu madde ise ankete devam etmeyiniz*).

( ) FATİH Projesi’ni duydum ama bu proje hakkında bilgim yok.

FATİH Projesi hakkında bilgim var.

2.2. Bu bilgiyi nereden öğrendiğinizi aşağıda belirtiniz (*birden fazla seçeneği işaretleyebilirsiniz*).

Basından

Çevremdekilerden

Siyasetçilerden

Okuldan

İnternette

Diğer (*belirtiniz*): .....

2.3 FATİH Projesi'nin neden bu şekilde adlandırıldığını biliyor musunuz?

Evet

Hayır

Cevabınız "Evet" ise nedenini açıklayınız:.....

2.4. Sizce FATİH Projesi neyi/neleri amaçlamaktadır? (*birden fazla seçeneği işaretleyebilirsiniz*)

Öğretmen ve öğrencilere tablet bilgisayar dağıtılması,

Okulların bilişim teknolojileri alt yapılarının geliştirilmesi,

Öğretim programlarında bilişim teknolojilerinin etkin kullanımının sağlanması,

Öğretmenlerin derslerde bilişim teknolojilerinin kullanımında yetkin olmalarının sağlanması,

Bilinçli, güvenli, yönetilebilir ve ölçülebilir bilişim teknolojilerinin ve internet kullanımının sağlanması,

Eğitim-öğretim içeriklerinin elektronik ortamda hazırlanması ve kullanılmasının sağlanması.

Başka (*varsa belirtiniz*): .....

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

FATİH PROJESİ İLE İLGİLİ ALGI DÜZEYİ

FATİH Projesi ile ilgili aşağıdaki ifadelere ne düzeyde katıldığınızı (X) koyarak belirtiniz.

İfadeler	Hiç	Az	Orta düzeyde	Çok	Tamamen
	katılmıyorum	katılıyorum	katılıyorum	katılıyorum	katılıyorum
3.1 FATİH Projesi eğitimimiz için bir dönüm noktası olacaktır.	( )	( )	( )	( )	( )
3.2 FATİH Projesi ülkemizi bilişim teknolojileri kullanımı açısından dünyanın ileri ülkeleri içine dâhil edecektir	( )	( )	( )	( )	( )
3.3 FATİH Projesi dünyaya örnek bir proje olacaktır.	( )	( )	( )	( )	( )
3.4 FATİH Projesi uzun yıllar devam edecektir.	( )	( )	( )	( )	( )
3.5 FATİH Projesi eğitimde fırsat eşitliği sağlanmasına yardımcı olacaktır.	( )	( )	( )	( )	( )
3.6 FATİH Projesi ile kitaplar yerlerini elektronik kitaplara bırakacaktır.	( )	( )	( )	( )	( )
3.7 FATİH Projesi ülkemizin insan kaynağı potansiyelini geliştirecektir.	( )	( )	( )	( )	( )
3.8 FATİH Projesi ile eğitim her yerde ve her zaman mümkün olabilecektir.	( )	( )	( )	( )	( )
3.9 FATİH Projesi öğrencilerin geleceğe hazırlanmasına katkıda bulunacaktır.	( )	( )	( )	( )	( )
3.10 FATİH Projesi <u>öğrenciler</u> için bir motivasyon kaynağı olacaktır.	( )	( )	( )	( )	( )
3.11 FATİH Projesindeki tablet bilgisayar uygulaması öğrencilerin sosyalleşme düzeylerini azaltacaktır.	( )	( )	( )	( )	( )
3.12 FATİH Projesi öğrencileri hazırcılığa itecektir.	( )	( )	( )	( )	( )
3.13 FATİH Projesi öğrenci başarılarını artıracaktır.	( )	( )	( )	( )	( )
3.14 FATİH Projesi öğrencilere nasıl daha iyi öğrenebilecekleri konusunda yol gösterecektir.	( )	( )	( )	( )	( )
3.15 FATİH Projesi öğrencilerin araştırmacı yönlerini geliştirecektir.	( )	( )	( )	( )	( )
3.16 Tablet bilgisayarlar öğrencilerin kitap okuma alışkanlıklarını azaltacaktır.	( )	( )	( )	( )	( )
3.17 Tablet bilgisayarlar öğrenciler arasındaki iş birliğini ve paylaşımı artıracaktır.	( )	( )	( )	( )	( )
3.18 FATİH Projesi öğrencilerin okula karşı ilgilerini artıracaktır.	( )	( )	( )	( )	( )
3.19 FATİH Projesi ile engelli öğrencilerin de eğitim ihtiyaçları karşılanabilecektir.	( )	( )	( )	( )	( )

3.20	FATİH Projesi aileleri bilişim teknolojileriyle tanıştıracaktır.	( )	( )	( )	( )	( )
3.21	FATİH Projesi ile veliler çocuklarının gelişimleriyle ilgili daha çok bilgi sahibi olacaklardır.	( )	( )	( )	( )	( )

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

FATİH PROJESİ İLE İLGİLİ BEKLENTİLER

Yukarıda verilen ifadelerin dışında FATİH Projesi'nden beklentileriniz nelerdir?
